

Lönerapport 2019

Löner och löneutveckling år 1913–2018
efter klass och kön

Författare: Mats Larsson, Enheten för avtalsfrågor

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Löner år 2018	3
<i>Lön efter klass, kön och sektor</i>	
2 Löneutveckling	10
<i>Löneutveckling år 2017-2018</i>	
<i>Real löneutveckling</i>	
<i>Löner år 1913-2018</i>	
3 Kvinnor och män	24
<i>Standardvägda löner</i>	
<i>Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2000–2018</i>	
<i>Andel kvinnor och medellön efter sektor</i>	
<i>Löner för kvinnor och män år 1913–2018</i>	
4 Integration bland löntagare	35
Bilaga 1 Metod och dataunderlag	46
Bilaga 2 Månadslön för anställda efter klass, kön och sektor	48

Rapporten har utarbetats av LOs Enhet för avtalsfrågor

För ytterligare information kontakta
Mats Larsson, telefon 08-796 28 11

Sammanfattning

Medellönen för samtliga anställda var 33 900 kronor i månaden enligt 2018 års lönestatistik. För arbetare var medellönen 27 000 kronor och för tjänstemän 40 500 kronor. Medellönen var alltså 13 500 kronor, eller 50 procent, högre för tjänstemän än för arbetare.

De två senaste åren, år 2017–2018, har medellönen för samtliga anställda ökat med 5,2 procent. För arbetare har lönerna ökat med 4,4 procent och för tjänstemän med 5,8 procent. I kronor motsvara det 1 140 kronor för arbetare och 2 220 kronor för tjänstemän.

Lönegapet mellan arbetare och tjänstemän har alltså ökat de två senaste åren. Även för hela 2000-talet har lönegapet ökat, från 40 procent högre medellön för tjänstemän än för arbetare år 2000 till 50 procent år 2018. Större delen av perioden har lönegapet dock legat relativt konstant runt 48 procent.

Kvinnor och män

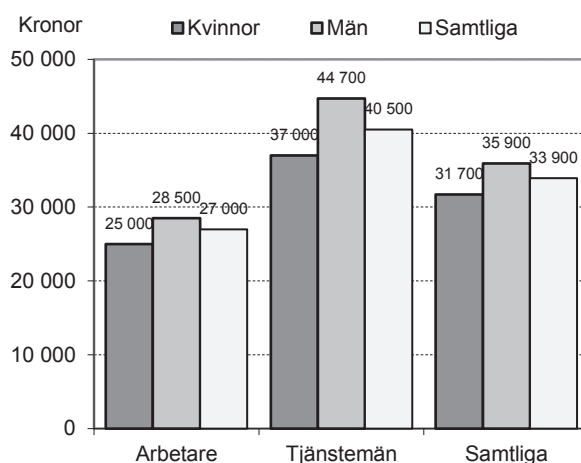
Medellönen för kvinnor var 31 700 kronor och för män 35 900 kronor år 2018. Medellönen är alltså 4 200 kronor, eller 13 procent, högre för män. Bland arbetare var skillnaden 3 500 kronor, 14 procent, och bland tjänstemän 7 700 kronor, 21 procent.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män har dock minskat i relativt stadig takt på 2000-talet. Men de senaste 10 åren sker utjämnningen främst bland tjänstemännen medan den har avstannat bland arbetare. Detta gällde även år 2017–2018 då medellönen bland tjänstemän ökade med 6,4 procent för kvinnor och 5,3 procent för män. Bland arbetare ökade lönen med 4,3 procent för kvinnor och 4,4 procent för män.

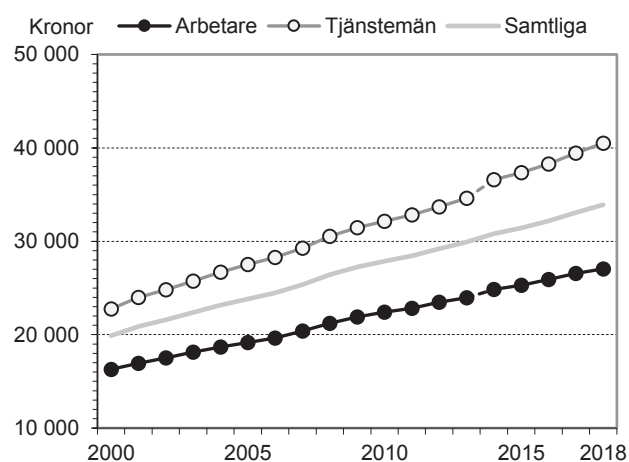
Reallöner

Reallönerna har ökat nästan varje år under 2000-talet. Det vill säga att lönerna har ökat mer än vad inflation och konsumentpriser har ökat. För arbetare har reallönen ökat med 30 procent och för tjänstemän med 36 procent år 2000–2018.

Månadslön efter klass och kön år 2018

Månadslön efter klass år 2000–2018

Integration bland löntagare

Lön efter födelseland visar att medellönen för anställda födda i Sverige var 33 600 kronor och för anställda födda i utlandet 29 900 kronor år 2017. Medellönen var därmed 3 800 kronor eller 13 procent högre för anställda födda i Sverige än för födda i utlandet. Denna löneskillnad förklaras dock till stor del av klass och antal år i Sverige.

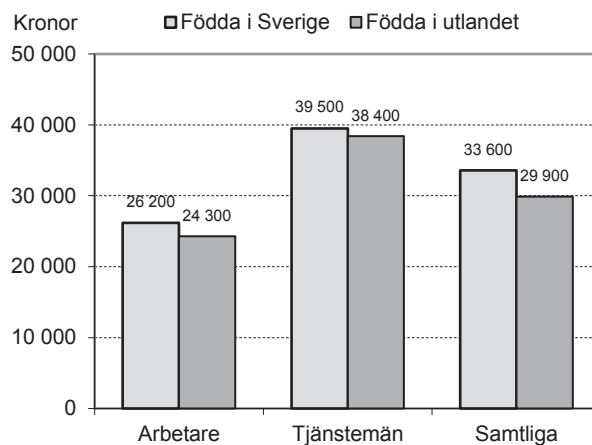
Uppdelat på arbetare och tjänstemän så var löneskillnaden mindre. Bland arbetare var medellönen 1 900 kronor, åtta procent, högre för arbetare födda i Sverige än för arbetare födda i utlandet och bland tjänstemän 1 200 kronor, tre procent, högre.

Fördelning efter klass och kön visar att löneskillnaden efter födelseland var större bland män än bland kvinnor både bland arbetare och tjänstemän.

Löneskillnaden efter födelseland minskade i takt med antalet år i Sverige som vuxen och det tog i genomsnitt 16 år längre tid i Sverige som vuxen för arbetare födda i utlandet att nå samma medellön som för arbetare födda i Sverige år 2017. Detta kan även ses som ett mått på integration bland löntagare där det över tid skedde en mätbar utjämning och integration. Tiden för denna integration har dock ökat de senaste 12 åren då det år 2005 tog cirka åtta år längre tid för en arbetare född i utlandet att nå samma medellön som för arbetare födda i Sverige medan det år 2017 alltså tog cirka 16 år.

För tjänstemän tycks det inte finnas något tydligt samband mellan lön och antal år i Sverige. Troligen är utbildning och yrkeserfarenhet från födelslandet mer avgörande för tjänstemännens löner.

Månadslön efter klass och födelseland år 2017

1

Löner år 2018

År 2018 var den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda 33 900 kronor. För anställda med arbetaryrken var månadslönen 27 000 kronor och för anställda med tjänstemannayrken 40 500 kronor. Lönen var därmed i genomsnitt 13 500 kronor, 50 procent, högre för tjänstemän än för arbetare (se diagram 1.1 och tabell 1.1).

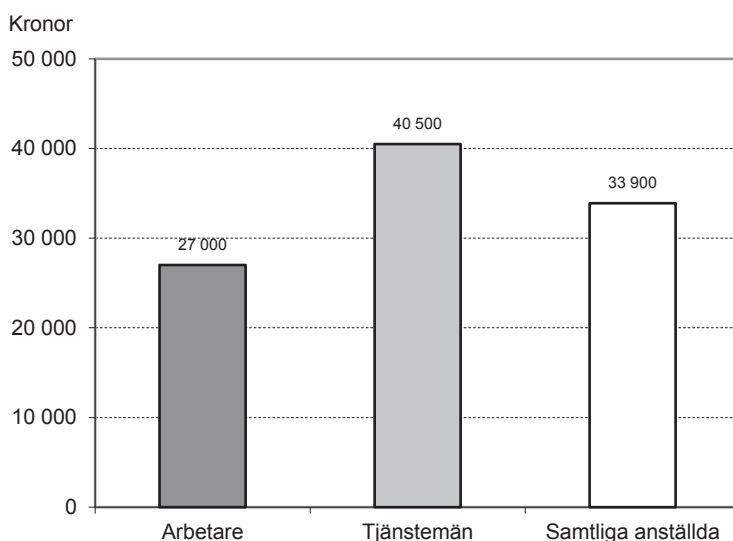
Detta framgår av LOs bearbetning av SCBs lönestrukturstatistik år 2018.

I följande avsnitt framgår även att löneskillnaden inte bara var stor mellan arbetare och tjänstemän utan också mellan kvinnor och män, olika sektorer, åldrar, regioner och anställda födda i olika länder.

Tabell 1.1 Månadslön efter klass och kön år 2018

	Arbetare	Tjänstemän	Samtliga
Samtliga	27 000	40 500	33 900
Kvinnor	25 000	37 000	31 700
Män	28 500	44 700	35 900

Diagram 1.1 Genomsnittlig månadslön efter klass år 2018

Dataunderlag och lönebegrepp

Rapportens dataunderlag är Statistiska centralbyråns lönestrukturstatistik år 1994-2018.

Lönebegrepp i rapporten är tid- och prestationslön (grundlön), helglön samt andra (fasta) löneförmåner. Rörliga tillägg, t.ex. för obekväm arbetstid, skiftgång eller övertid, ingår inte i lönebegreppet. Timlöner är uppräknade till månadslön och deltidsarbete är uppräknad till heltid.

Mer om lönebegrepp och definitioner i Bilaga 1 Metod och datunderlag.

Kvinnor och män

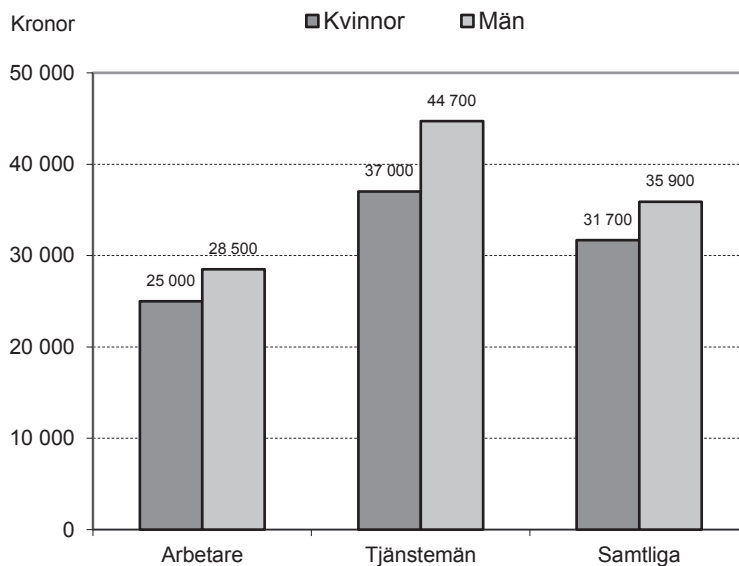
Kvinnor har lägre medellön än män. Bland samtliga anställda var medellönen för kvinnor 31 700 kronor och för män 35 900 kronor år 2018. Medellönen var alltså 4 200 kronor, eller 13 procent, högre för män än för kvinnor.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män var större bland tjänstemän än bland arbetare. Bland arbetare var medellönen för kvinnor 25 000 kronor och för män 28 500 kronor, det vill säga 3 500 kronor, eller 14 procent, högre för män. Bland tjänstemän var medellönen för kvinnor 37 000 kronor och för män 44 700 kronor, det vill säga 7 700 kronor, eller 21 procent, högre för män än för kvinnor (se diagram 1.2 och tabell 1.1).

Medellön efter klass och kön visar därmed på en brant lutande lönetrappa där kvinnliga arbetare står på det lägsta trappsteget med 25 000 kronor i medellön medan manliga tjänstemän står på översta trappsteget med 44 700 kronor i medellön - en skillnad på 19 700 kronor, eller 79 procent.

I kapitel 3 ges en mer detaljerad beskrivning av löner och löneutveckling för kvinnor och män.

Diagram 1.2 Månadslön efter klass och kön år 2018

Sektor

Anställda uppdelade på sex sektorer (se faktaruta) visar att medellönen var högre för tjänstemän än för arbetare i samtliga sektorer år 2018. Högst medellön hade tjänstemän inom Tillverkningsindustrin, 45 700 kronor, närmast följda av tjänstemän inom Byggnadsindustrin, 45 100 kronor, och Privat tjänsteproduktion, 42 000 kronor.

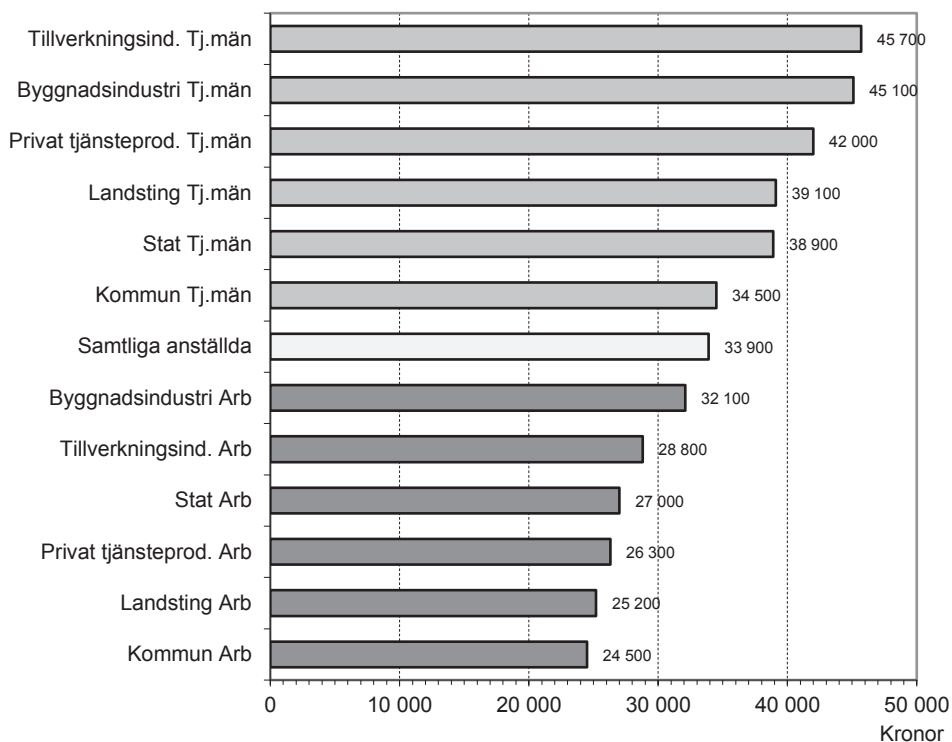
Sex sektorer
Tillverkningsindustri
Byggnadsindustri
Privat tjänsteproduktion
Stat
Kommun
Landsting

För tjänstemän inom offentlig sektor var medellönen högst i sektorn Landsting där medellönen för tjänstemän var 39 100 kronor. I statlig sektor var medellönen 38 900 kronor och i kommunal sektor 34 500 kronor.

Bland arbetare var medellönen högst inom Byggnadsindustrin med 32 100 kronor. Närmast därefter kom sektorerna Tillverkningsindustri med 28 800 kronor och Stat med 27 000 kronor i medellön.

Lägst medellön för arbetare var det i sektorn Kommun med 24 500 kronor. Något högre medellön hade arbetarna inom Landsting med 25 200 kronor och Privat tjänsteproduktion med 26 300 kronor (se diagram 1.3 och tabell 1.2).

Diagram 1.3 Genomsnittlig månadslön år 2018
Arbetare och tjänstemän. Sex sektorer

Tabell 1.2 Månadslön efter klass, kön och sektor år 2018

Sektor	Arbetare			Tjänstemän			Samtliga anställda		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Samtliga sektorer	25 000	28 500	27 000	37 000	44 700	40 500	31 700	35 900	33 900
Privat sektor	25 300	28 900	27 800	38 400	46 200	42 700	32 200	36 200	34 700
Tillverkningsindustrin	27 000	29 200	28 800	41 400	47 800	45 700	34 700	35 800	35 500
Byggnadsindustrin	27 100	32 300	32 100	39 500	47 400	45 100	36 200	35 300	35 400
Tjänsteproduktion	25 000	27 300	26 300	38 000	45 700	42 000	31 800	36 500	34 300
Offentlig sektor	24 600	24 900	24 600	35 500	39 500	36 700	31 200	34 500	32 100
Stat	25 500	27 800	27 000	37 300	40 800	38 900	36 500	38 600	37 500
Kommun	24 500	24 600	24 500	34 300	35 300	34 500	29 300	30 100	29 500
Landsting	25 300	24 800	25 200	36 800	47 300	39 100	34 000	41 800	35 700

23 sektorer

En mer detaljerad uppdelning av löntagarna på 23 sektorer (se faktaruta) visar än mer tydligt på tjänstemännens lönemässiga försprång. Inte inom någon av de 23 sektorerna nådde arbetarnas medellön upp till de 33 900 kronor som var medellönen för samtliga anställda. Tjänstemännen hade däremot betydligt högre medellön än så inom de flesta sektorer (se diagram 1.4).

Högst lön av alla sektorer hade tjänstemän inom Finans- och försäkringsverksamhet vars medellön var 52 000 kronor. Därefter var det ett hopp ner med några tusenlappar till tjänstemän i fyra sektorer med drygt 45 000 kronor i medellön. Det var sektorerna Tillverkningsindustri, Information och kommunikation, Partihandel samt Byggindustri.

Bland arbetare var medellönen som högst strax över 30 000 kronor i tre sektorer. Det var i sektorerna Gruvor och mineralutvinningsindustri, Byggindustri samt Energi och miljö vars medellöner låg mellan 31 000 och 32 100 kronor för arbetare.

I resterande sektorer var medellönen klart under 30 000 kronor för arbetare och i sex sektorer var medellönen under 25 000 kronor. Längst medellön var det i sektorn Kommunal barnomsorg där medellönen stannade på 23 600 kronor för arbetare (se diagram 1.4).

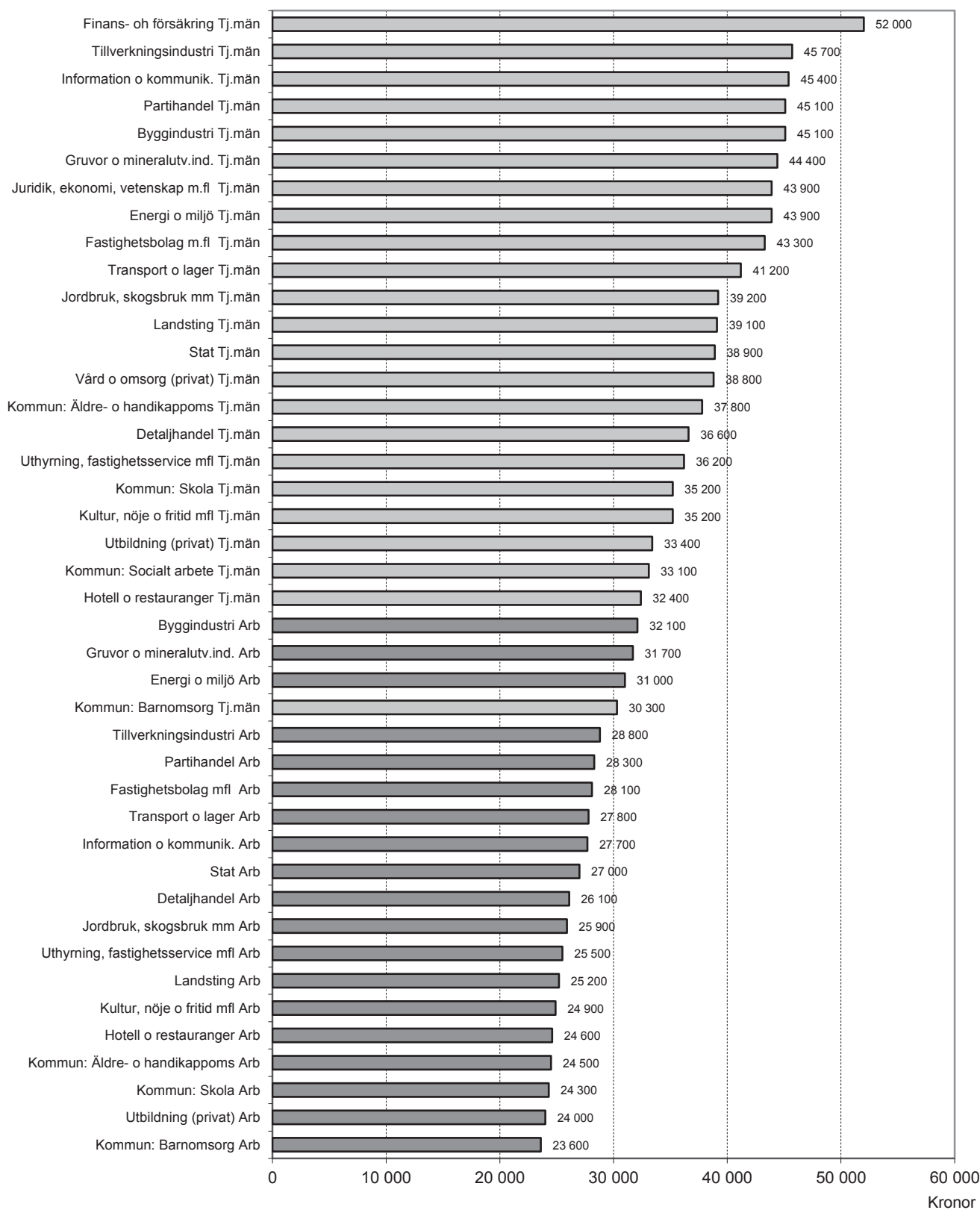
Privat sektor

A Jordbruk, skogsbruk och fiske
 B Gruvor och mineralutvinningsindustri
 C Tillverkningsindustri
 D+E Energi och miljö
 F Byggindustri
 G Handel och serviceverkstäder
 46 Partihandel
 47 Detaljhandel
 H Transport och magasinering
 I Hotell och restauranger
 J Information och kommunikation
 K Finans- och försäkringsverksamhet
 L Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare
 M juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
 N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster mfl
 P Utbildningsväsendet
 Q Vård och omsorg, socialtjänst
 R+S+T+U Kultur, nöje och fritid mfl

Offentlig sektor

Stat
 Kommun
 Äldre- o handikappomsorg
 Skola
 Barnomsorg
 Socialt arbete
 Landsting

Diagram 1.4 Månadslön efter klass och sektor år 2018
23 sektorer

Sammanfattning av kapitel 1

År 2018 var medellönen för samtliga anställda 33 900 kronor i månaden. För arbetare var medellönen 27 000 kronor och för tjänstemän 40 500 kronor. Medellönen var alltså 13 500 kronor, 50 procent, högre för tjänstemän än för arbetare.

Medellönen för kvinnor var 31 700 kronor och för män 35 900 kronor, det vill säga 4 200 kronor, eller 13 procent, högre för män.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män var dock mindre bland arbetare än bland tjänstemän. Bland arbetare var medellönen 3 500 kronor, 14 procent, högre för män än för kvinnor och bland tjänstemän 7 700 kronor, 21 procent, högre.

Lönerna skiljer sig även stort efter klass och sektor. Högst medellön hade tjänstemän inom Tillverkningsindustrin, 45 700 kronor, medan den var lägst för arbetare inom Kommunal sektor, 24 500 kronor.

2

Löneutveckling

På 2000-talet har den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda ökat från 19 900 till 33 900 kronor år 2000-2018. Medellönen har alltså ökat med 14 000 kronor, eller 70 procent.

Lönerna har dock ökat mer för tjänstemän än för arbetare. För arbetarna har medellönen ökat från 16 300 kronor till 27 000 kronor, en ökning med 10 800 kronor, eller 66 procent, medan medellönen för tjänstemän har ökat från 22 800 kronor till 40 500 kronor, en ökning med 17 800 kronor, eller 78 procent. Medellönen har alltså ökat med 7 000 kronor, eller 12 procentenheten, mer för tjänstemän än för arbetare (se diagram 2.1 och tabell 2.1).

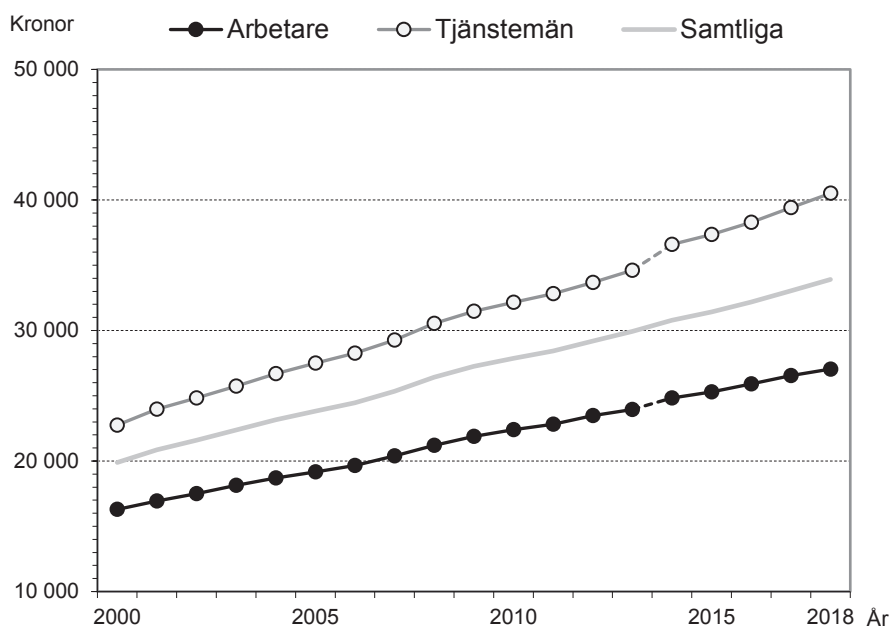
Det bör noteras att lönestatistiken inte är fullt jämförbar över hela mätperioden på grund av ett antal metodförändringar över tid. Det gäller inte minst införandet av ny yrkeskodning år 2014 (se bilaga 1) som påverkade såväl antalet arbetare och tjänstemän liksom respektive medellön. I diagram 2.1 är trendbrottet markerat med streckade linjer.

Tabell 2.1 Medellön och löneökning år 2000-2018

	Medellön		Löneökning år 2000-2018		
	År 2000	År 2018	Kronor	Procent*	Årstakt*
Arbetare	16 300	27 000	10 800	66	2,9
Tjänstemän	22 800	40 500	17 800	78	3,3
Samtliga	19 900	33 900	14 000	70	3,0

* Basår år 2000

Diagram 2.1 Genomsnittlig månadslön efter klass år 2000-2018

Lönegap i kronor

År 2000 var alltså månadslönen i genomsnitt 16 300 kronor för arbetare och 22 800 kronor för tjänstemän. Det vill säga 6 500 kronor högre för tjänstemän än för arbetare. Därefter har lönegapet räknat i kronor ökat med några hundralappar varje år och år 2018 hade lönegapet ökat till 13 500 kronor. Det vill säga en dryg fördubbling på 18 år (se diagram 2.2a).

Lönegap i procent

Lönegapet räknat i procent ger en mindre dramatisk bild av utvecklingen än lönegapet räknat i kronor. Räknat i procent så var lönegapet 40 procent år 2000, det vill säga att medellönen var 40 procent högre för tjänstemän än för arbetare. År 2001-2008 ökade lönegapet till 44 procent för att därefter stabiliseras runt 44 procent år 2009-2013.

År 2014 skiftade lönegapet upp till cirka 47 procent. Detta var dock främst en effekt av metodförändringar i lönestatistiken. Bland annat infördes ny yrkeskodning (se bilaga 1 Metod och dataunderlag). Lönegapet låg därefter kvar runt 47 procent ytterligare ett par år men de två senaste åren, år 2017-2018, har lönegapet ökat till cirka 50 procent (se diagram 2.2b).

Orsaken till att lönegapet räknat i kronor respektive procent ger olika bilder av utvecklingen beror på att medellönen är så pass mycket högre för tjänstemän än för arbetare. Det medför att om medellönen ökar med *lika många procent* för både arbetare och tjänstemän så ökar medellönen med *fler antal kronor* för tjänstemän än för arbetare. Lönegapet ökar då räknat i kronor men inte i procent.

Diagram 2.2a Lönegap mellan arbetare och tjänstemän år 2000-2018. Kronor

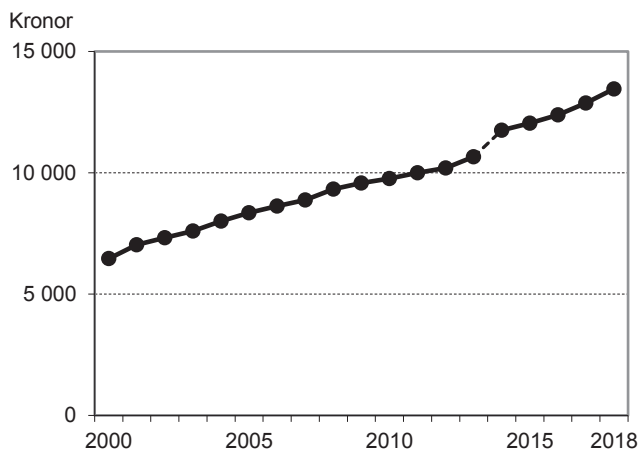
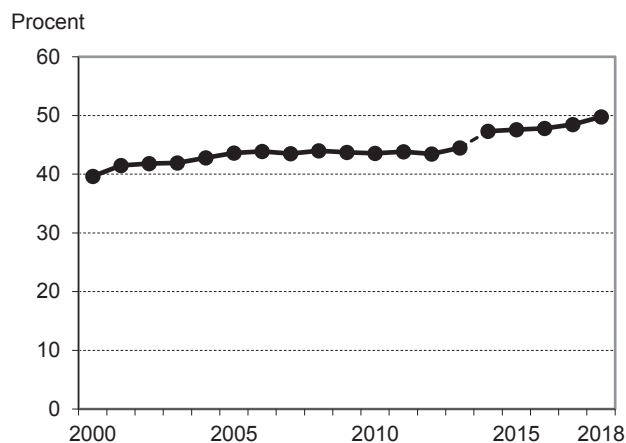

Diagram 2.2b Lönegap mellan arbetare och tjänstemän år 2000-2018. Procent

Löneutveckling år 2018

Det senaste året ökade medellönen för samtliga anställda med 2,4 procent. För arbetare ökade lönen med 1,9 procent och för tjänstemän med 2,7 procent. Lönerna ökade alltså med 0,8 procentenheter mer för tjänstemän än för arbetare år 2018 (se diagram 2.3a).

Räknat i kronor ökade medellönen för samtliga anställda med 790 kronor år 2018. För arbetare ökade medellönen med 490 kronor och för tjänstemän med 1 080 kronor. Räknat i kronor så ökade alltså medellönen med 590 kronor mer för tjänstemän än för arbetare (se diagram 2.3b).

Det bör här noteras att löneutvecklingen för ett enskilt år riskerar att ge en missvisande bild av löneutvecklingen. Exempelvis kan lönerevisioner för ett visst år försenas eller tidigareläggas. En summerad löneutveckling för flera år ger oftast en mer stabil bild av löneutvecklingen vilket redovisas i följande avsnitt.

Diagram 2.3a Löneökning efter klass år 2018

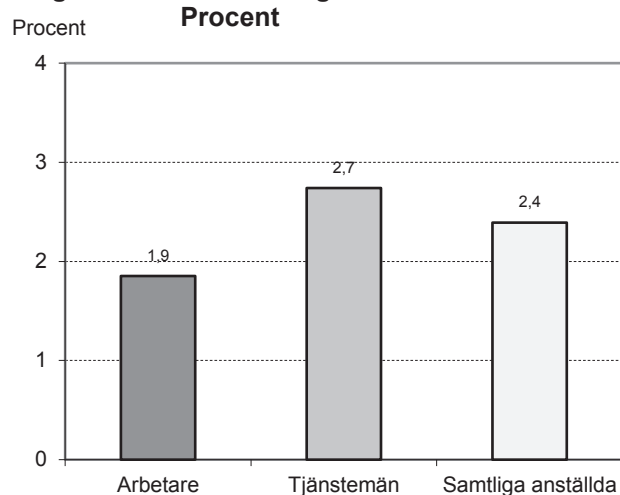
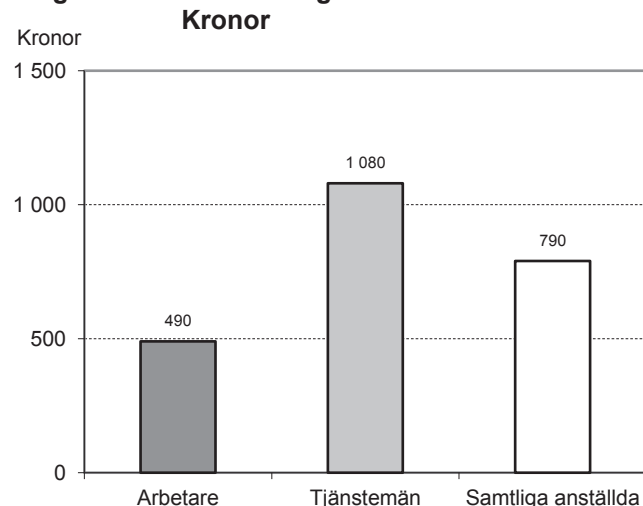

Diagram 2.3b Löneökning efter klass år 2018

Löneutveckling år 2017-2018

De två senaste åren, år 2017-2018, var de två första åren i innevarande 3-åriga avtalsperiod. På dessa två år ökade medellönen för samtliga anställda med 5,2 procent. För arbetare ökade lönen med 4,4 procent och för tjänstemän med 5,8 procent. Lönerna ökade alltså med 1,4 procentenheter mer för tjänstemän än för arbetare år 2017-2018 (se diagram 2.4a).

Räknat i kronor ökade medellönen för samtliga anställda med 1 690 kronor år 2017-2018. För arbetare ökade medellönen med 1 140 kronor och för tjänstemän med 2 220 kronor. Räknat i kronor så ökade alltså medellönen med 1 080 kronor mer för tjänstemän än för arbetare (se diagram 2.4b).

Medellönen har alltså ökat klart mer för tjänstemän än för arbetare räknat i såväl procent som i kronor år 2017-2018.

Diagram 2.4a Löneökning efter klass år 2017-2018
Procent

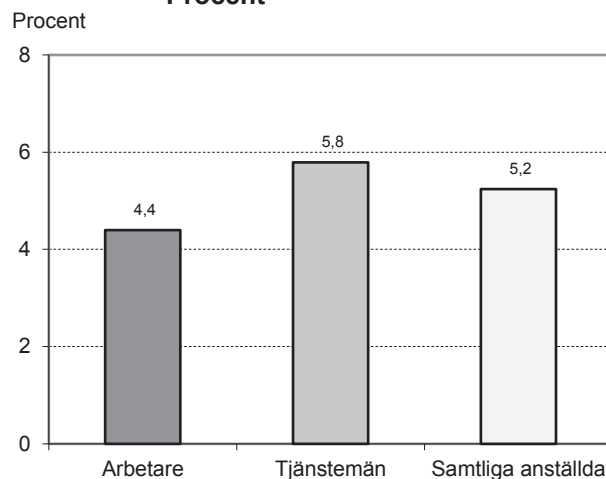
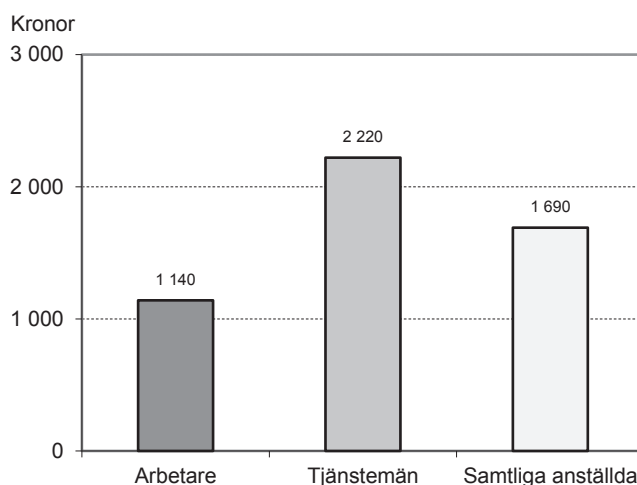

Diagram 2.4b Löneökning efter klass år 2017-2018
Kronor

Kvinnor och män år 2017-2018

Sammanlagt för år 2017–2018, de två första åren i innevarande treåriga avtalsperiod, har lönerna ökat mer för kvinnor än för män bland samtliga anställda och bland tjänstemän. Bland arbetare har medellönen däremot ökat mer för män än för kvinnor.

Bland samtliga anställda ökade medellönen för kvinnor med 5,7 procent och för män med 4,9 procent. Det vill säga med 0,8 procentenheter mer för kvinnor. Även räknat i kronor ökade medellönen mer för kvinnor än för män, cirka 30 kronor mer, och löne-gapet bland samtliga anställda har därmed minskat i såväl procent som i kronor (se diagram 2.5 a och b).

Hela denna minskning av löneskillnaden mellan samtliga kvinnor och män kan härledas till tjänstemännen då medellönen bland tjänstemän ökade med 6,4 procent för kvinnor och 5,3 procent för män. Alltså med drygt en procentenhet mer för kvinnor.

Bland arbetare ökade medellönen däremot mer för män än för kvinnor om än ”bara” med en tiondels procentenhet mer, eller cirka 80 kronor mer för män än för kvinnor år 2017-2018.

Sammantaget kan ändå konstateras att det för närvarande pågår en utjämning av lönerna mellan kvinnor och män. Den pågår dock främst bland tjänstemän och samtliga anställda. Bland arbetare tycks löneutjämningen däremot ha sannat av. Läs mer om detta i kapitel 3 Kvinnor och män.

Diagram 2.5a Löneökning efter klass och kön år 2017-2018. Procent

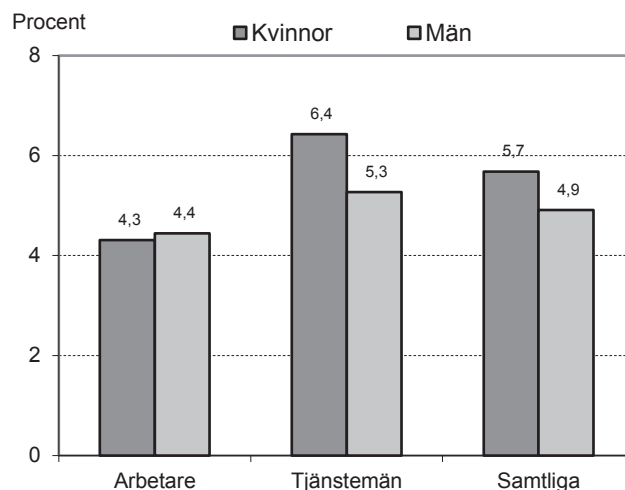
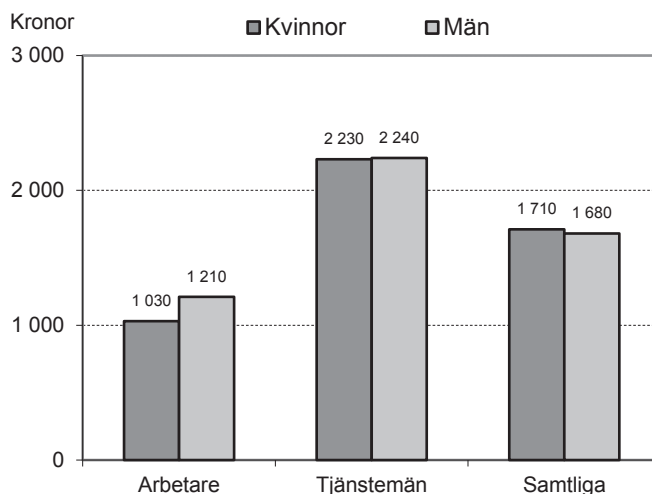

Diagram 2.5b Löneökning efter klass och kön år 2017-2018. Kronor

Privat och offentlig sektor år 2017-2018

En uppdelning av de anställda på privat och offentlig sektor visar att lönerna ökade med cirka en halv procentenhet mer i offentlig sektor än i privat sektor år 2017-2018. Skillnaden var nästan lika stor bland såväl arbetare som tjänstemän.

Bland arbetare ökade lönerna med 4,8 procent i offentlig sektor och 4,3 procent i privat sektor och bland tjänstemän med 6,1 procent i offentlig sektor och 5,6 procent i privat sektor, det vill säga en halv procentenhet mer i offentlig sektor för såväl arbetare som tjänstemän (se diagram 2.6a och tabell 2.2).

Räknat i kronor så ökade dock medellönen bland arbetare lika mycket, 1 140 kronor, inom både privat och offentlig sektor och bland tjänstemän ökade medellönen med cirka 170 kronor mer inom privat sektor än i offentlig (se diagram 2.6b och tabell 2.2).

Att lönerna ökade mer i privat sektor räknat i kronor men mindre räknat i procent förklaras av att medellönen var klar högre inom privat sektor än i offentlig sektor.

Diagram 2.6a Löneökning efter klass och sektor År 2017-2018. Procent

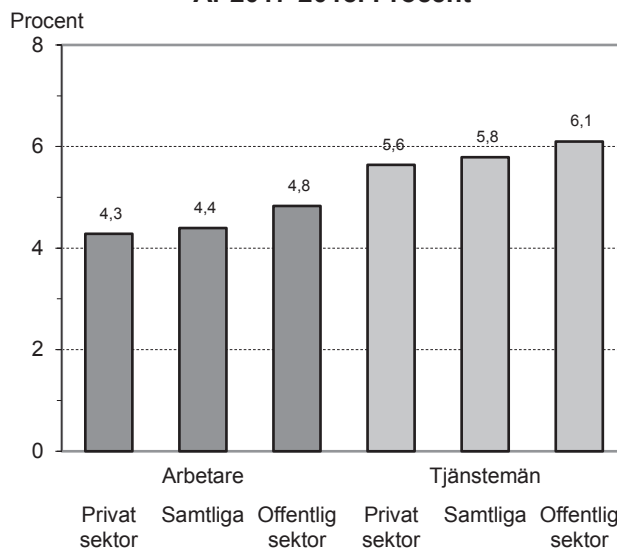
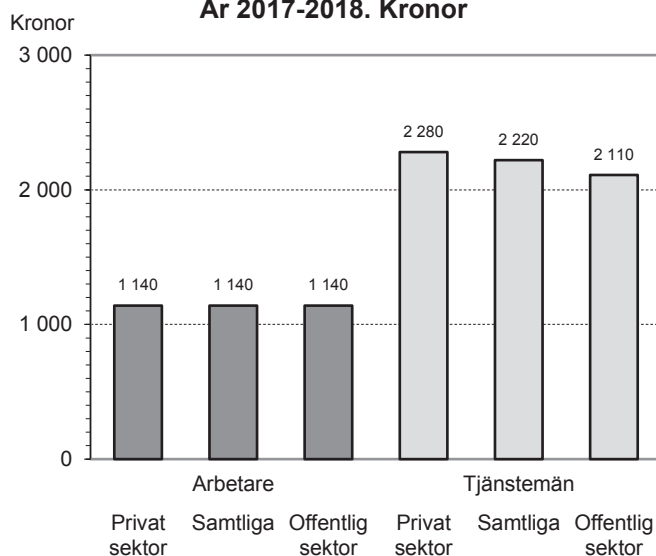

Diagram 2.6b Löneökning efter klass och sektor År 2017-2018. Kronor

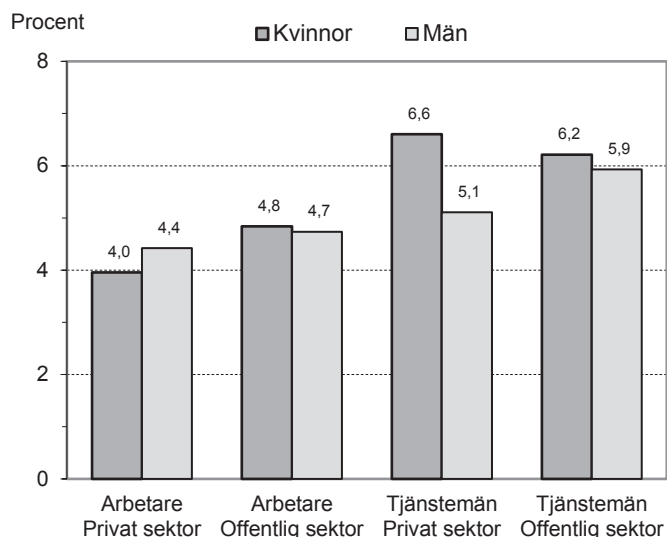

Klass, kön och sektor år 2017-2018

En fördelning efter klass, kön och sektor visar att det främst är för kvinnor med tjänstemannayrken som lönerna ökat år 2017-2018. Mest ökade medellönen för kvinnliga tjänstemän i privat sektor, 6,6 procent, och i offentlig sektor med 6,2 procent.

Bland arbetare ökade medellönen mer för kvinnor än för män i offentlig sektor. Skillnaden var dock marginell, 4,8 procent för kvinnor och 4,7 procent för män. I privat sektor ökade däremot medellönen mer för män än för kvinnor, 4,4 procent för män och 4,0 procent för kvinnor år 2017-2018. (se diagram 2.7 och tabell 2.2).

Diagram 2.7 Löneökning efter klass, kön och sektor År 2017-2018. Procent

De senaste årens löneutjämning mellan kvinnor och män har alltså hållit i sig även år 2017-2018. Det gäller dock främst tjänstemän och då särskilt tjänstemän i kvinnodominerade yrken inom vård, skola och omsorg. Personalbrist i flera av dessa yrken samt statliga lönetillägg till lärare förklarar troligen stor del av detta.

Bland arbetare har låglönesatsning i kollektivavtalen för år 2017-2019 samt extra lönepotter för undersköterskor troligen gett en viss utjämning av lönerna men uppenbarligen inte tillräckligt för att synas i den offentliga lönestatistiken för avtalsperiodens två första år.

Tabell 2.2 Löneökning efter klass o sektor. År 2017-2018

	Procent			Kronor		
	Arbetare	Tjänstemän	Samtliga	Arbetare	Tjänstemän	Samtliga
Samtliga sektorer						
Män	4,4	5,3	4,9	1 210	2 240	1 680
Kvinnor	4,3	6,4	5,7	1 030	2 230	1 710
Samtliga	4,4	5,8	5,2	1 140	2 220	1 690
Privat sektor						
Män	4,4	5,1	4,8	1 220	2 240	1 650
Kvinnor	4,0	6,6	5,6	960	2 380	1 710
Samtliga	4,3	5,6	5,1	1 140	2 280	1 670
Offentlig sektor						
Män	4,7	5,9	5,6	1 120	2 210	1 850
Kvinnor	4,8	6,2	5,8	1 130	2 080	1 700
Samtliga	4,8	6,1	5,7	1 140	2 110	1 740

Real löneutveckling

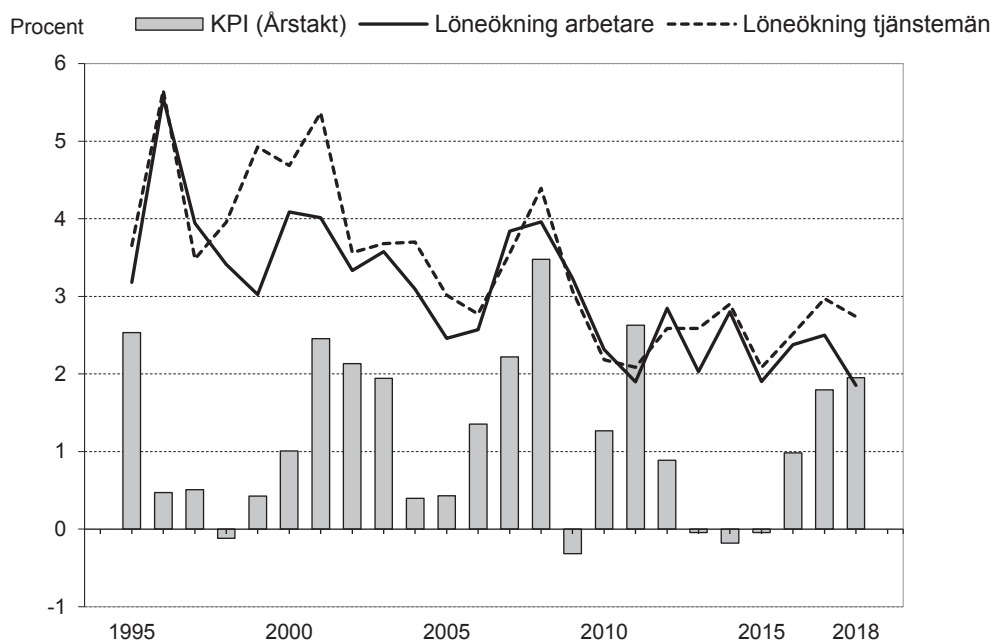
För att få en mer komplett bild av löneutvecklingen bör även inflationen beaktas. Därför redovisas här den så kallade reala löneutvecklingen, det vill säga nominell löneutveckling minus inflation. Inflationen är uppskattad enligt SCBs Konsumentprisindex (KPI).

År 2018 ökade konsumentpriserna med 2,0 procent enligt KPI. Samtidigt ökade lönerna med i genomsnitt 2,4 procent för samtliga anställda. Lönerna ökade alltså med 0,4 procentenhet mer än vad priserna ökade och reallönerna ökade alltså med i genomsnitt cirka 0,4 procent.

Reallönen ökade dock bara för tjänstemän då medellönen för arbetare endast ökade med 1,9 procent vilket var 0,1 procentenhet mindre än vad inflationen ökade. För tjänstemän ökade medellönen med 2,7 procent och reallönen för tjänstemän ökade därmed med cirka 0,8 procent år 2018.

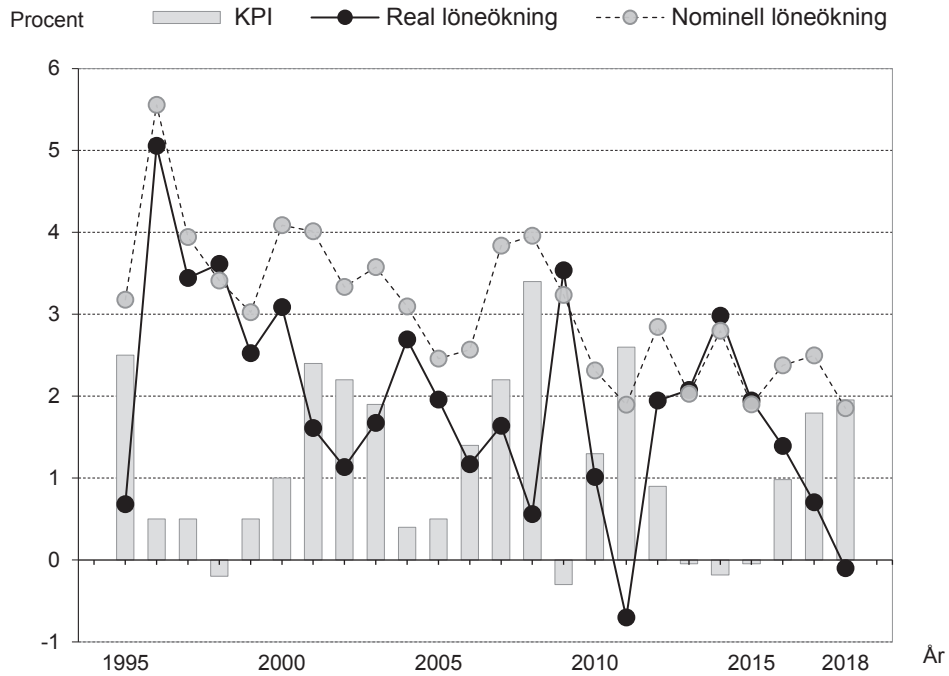
På 2000-talet har reallönerna dock ökat nästan alla år både för arbetare och tjänstemän och total för år 2000-2018 har reallönen ökat med cirka 30 procent för arbetare och 36 procent för tjänstemän. I årstakt blir det 1,6 procent per år för arbetare och 1,9 procent för tjänstemän (se diagram 2.9–2.10).

**Diagram 2.9 Löneökningstakt (nominell) och inflationstakt (KPI)
År 1995-2018***

* År 1995-2018 är löneökningstakten beräknad enligt SCBs Lönestrukturstatistik med undantag för år 2014 då den är beräknad enligt MIs Konjunkturlönestatistik. Detta på grund av byte av yrkeskodning i lönestrukturstatistiken år 2014.

**Diagram 2.10 Real och nominell löneökning och inflation enl KPI
år 1995-2018*. Arbetar**

* År 1995-2018 är löneökningstakten beräknad enligt SCBs Lönestrukturstatistik med undantag för år 2014 då den är beräknad enligt MIs Konjunkturlönestatistik. Detta på grund av byte av yrkeskodning i lönestrukturstatistiken år 2014.

Löner år 1913-2018

Löneutvecklingen för en längre tidsperiod illustreras här med löneutvecklingen inom gruv- och tillverkningsindustrin år 1913–2018.

År 1913 var medellönen för arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin 42 öre i timmen. År 2018, 105 år senare, hade lönen ökat till 180 kronor i timmen. I månadslön motsvarar det 85 kronor år 1913 och 30 600 kronor år 2018.

Löner år 1913-2018

Mätperiod: År 1913 är det första året som den officiella lönestatistiken publicerats i samlad form vilket därmed avgränsar mätperioden.

Population: Anställda inom gruv- och tillverkningsindustri exklusive minderåriga.

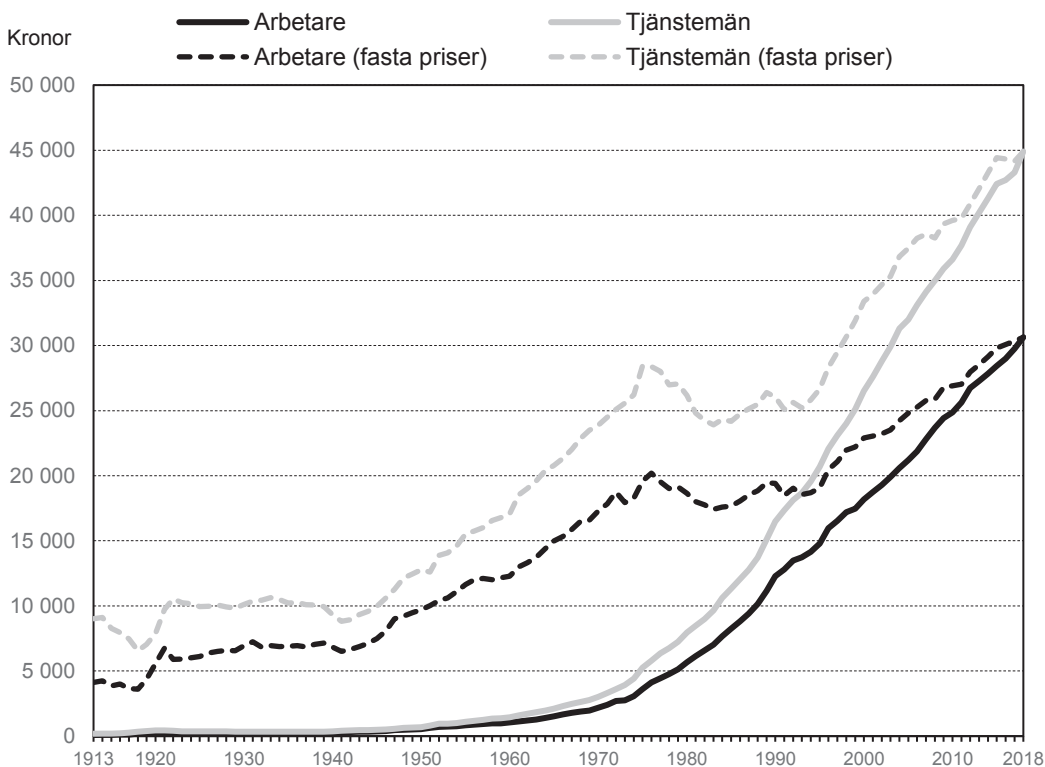
Lönebegrepp: Lön för arbetad tid inklusive rörliga lönetillägg (ob-, skifttillägg m.fl.).

Källa: Statistiska centralbyrån, Socialstyrelsen samt egna beräkningar

För en tjänsteman inom gruv- och tillverkningsindustrin har den genomsnittliga månadslönen ökat från 186 kronor till 44 900 kronor år 1913-2018.

En krona var dock betydligt mer värd år 1913 än idag, närmare bestämt 48 gånger mer enligt Statistiska centralbyråns konsumentprisindex (KPI). Det innebär att en viss vara som kostade en krona år 1913 kostade 48 kronor år 2018. För att göra lönerna jämförbara med prisutvecklingen över tid så bör lönerna räknats om till fasta priser. I diagram 2.11 redovisas genomsnittlig månadslön för arbetare och tjänstemän år 1913-2018 i såväl löpande som fasta (2018 års) priser.

Diagram 2.11 Månadslön för arbetare och tjänstemän inom Gruv- och tillverkningsindustri år 1913-2018

I löpande priser var alltså månadslönen för en industriarbetare 85 kronor år 1913. Omräknat till 2018 års penningvärde motsvarar det 4 131 kronor. För tjänstemän motsvarar 1913 års månadslön på 186 kronor av 9 008 kronor i 2018 års penningvärde.

Räknas lönerna för samtliga år om till 2018 års priser framträder inte bara högre lönenivåer utan även en helt annan utveckling över tid där perioder med relativt stabil uppgång varvas med mer instabila perioder där lönerna tidvis minskade, vilket framgår av diagram 2.11.

I mätperiodens början var Sverige mitt uppe i en industriell expansion och brist på arbetskraft medförde att lönerna steg kraftigt. Priserna ökade dock ännu mer och reallönerna minskade. Införandet av 48 timmars arbetsvecka och en restriktiv penningpolitik fick dock lönerna att skjuta i höjden och år 1918-1920 ökade reallönen med drygt 50 procent.

I början av 1920-talet medförde dock en ekonomisk kris att lönerna minskade såväl nominellt som reallt. Lönerna stabiliserade sig dock efter något år runt 220 kronor i månaden för arbetare och runt 360 kronor för tjänstemän, vilket motsvarar drygt 6 100 resp. 9 900 kronor i 2018 års priser. Lönerna låg därefter ungefär på den nivån i nästan 20 år, till början av 1940-talet.

Efter andra världskriget följde en drygt 25 år lång period av stark ekonomisk tillväxt och i takt med den så ökade lönerna. Månadslönen för en industriarbetare steg från 364 kronor år 1945 till 2 182 kronor år 1970. I 2018 års priser motsvaras detta av att reallönen ökade från 7 500 till 17 300 kronor år 1945–1970. En ökning med 130 procent, eller 3,4 procent per år i 25 års tid.

På 1970-talet avstannade den ekonomiska tillväxten och följdes av närmare 20 års inflationsekonomi där såväl löner som priser ökade kraftigt. Det medförde att reallönerna stagnerade och i fasta priser låg medellönen för arbetare runt 19 000 kronor år 1975-1995. Detta trots att lönerna nominellt ökade med drygt 300 procent, från 3 621 till 14 800 kronor samma period.

I början av 1990-talet medförde den så kallade 90-talskrisen slutet på inflationsekonomi och Sverige lämnade den fasta kronkursen och riksbanken införde ett inflationsmål på två procent per år som gäller än idag. Inflationen har dock sällan nått upp till två procent utan har i genomsnitt varit drygt en procent per år de senaste 20 åren. Samtidigt har lönerna ökat med cirka 2,9 procent i årstakt för arbetare och cirka 3,2 procent för tjänstemän och reallönen har därmed ökat med cirka 1,7 procent för arbetare och 1,9 procent för tjänstemän år 1998-2018.

Lönegapet lika stort idag som på 1930-talet

Lönerna har alltid varit högre för tjänstemän än för arbetare. För drygt 105 år sedan, år 1913, var dock lönegapet betydligt större än idag och inom gruv- och tillverkningsindustrin var medellönen drygt dubbelt så hög, 118 procent högre, för tjänstemän än för arbetare.

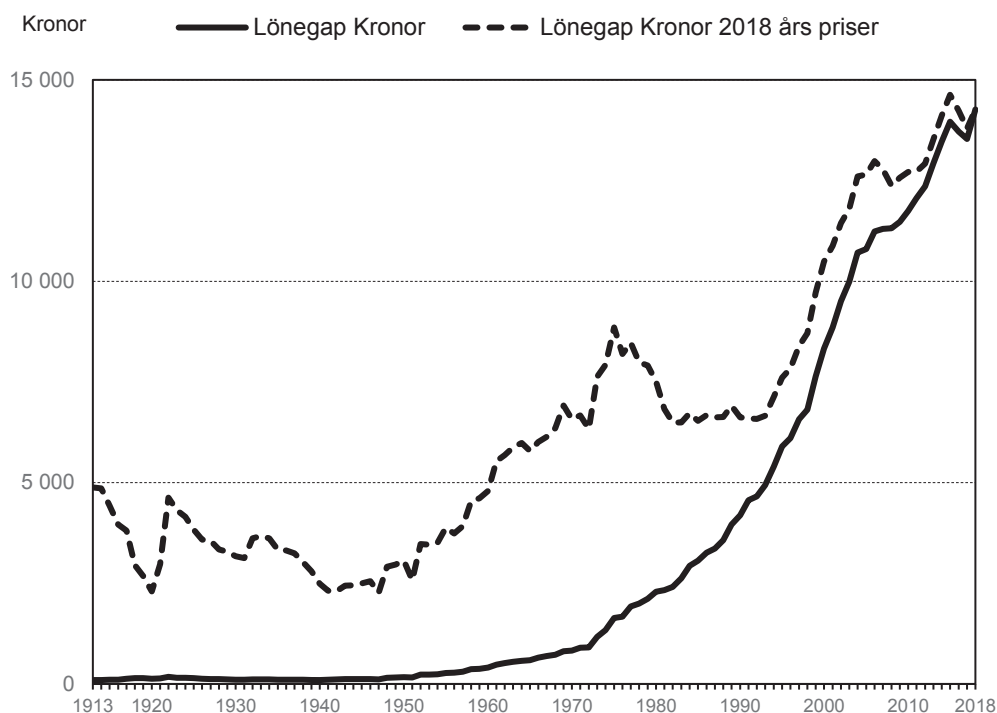
Därefter minskade lönegapet och i mitten av 1930-talet hade det halverats till cirka 50 procent. Till detta bidrog införandet av 48 timmars arbetsvecka men även stor efterfrågan på industriarbetare.

På 1940-talet minskade lönegapet ytterligare och år 1945 hade det minskat till 33 procent och den nivån fortsatte att gälla till mitten av 1950-talet för att på 1960- och 1970-talen åter till 40-45 procent.

Industrin vs samtliga sektorer

Löneutvecklingen år 1913-2018 enligt detta avsnitt gäller enbart anställda inom gruv- och tillverkningsindustrin. En jämförelse av löneutvecklingen inom gruv- och tillverkningsindustrin med löneutvecklingen för samtliga anställda i samtliga sektorer år 1994-2014, redovisad i Lönerapport år 2014 (LO 2015), visar dock att löneutveckling för anställda inom gruv- och tillverkningsindustrin tycks överensstämma väl med löneutvecklingen för samtliga anställda i samtliga sektorer hela perioden 1913-2017, såväl för arbetare som för tjänstemän.

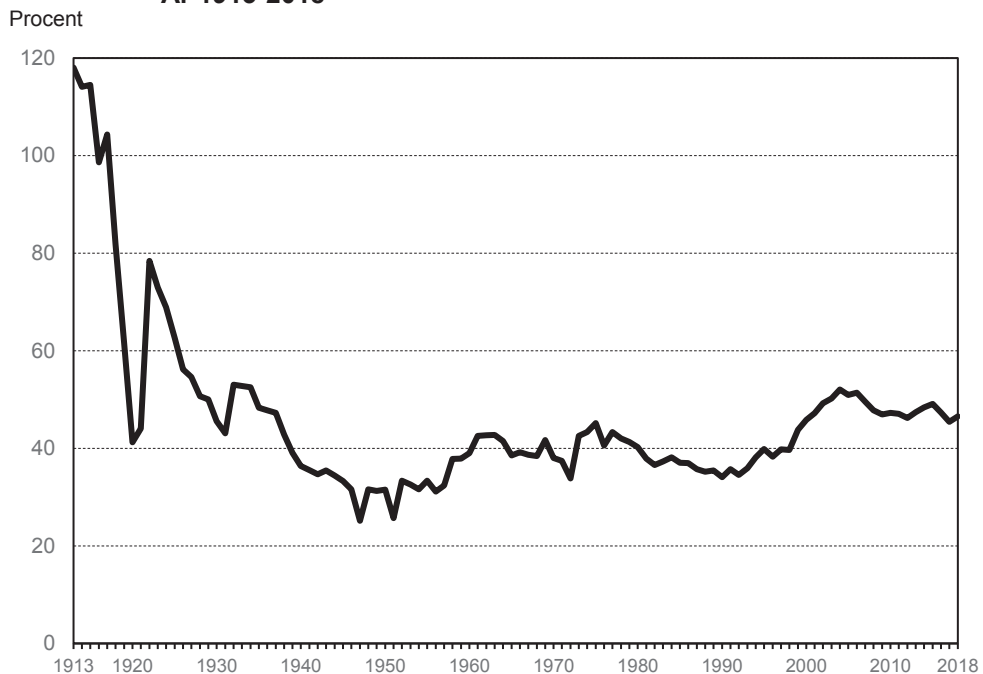
Diagram 2.12 Lönegap i kronor mellan arbetare och tjänstemän inom industrin
År 1913-2018 i löpande och fasta (2018 års) priser

Under 1980-talets inflationsekonomi ökade de nominella lönerna kraftigt i antal kronor för både arbetare och tjänstemän och lönegapet minskade återigen ner till 34 procent år 1990.

Arbetsmarknadskrisen i början av 1990-talet medförde att arbetslösheten tredubblades på kort tid. Den drabbade dock främst arbetare. Även lönemässigt hade arbetarna svårt att hålla jämn takt med tjänstemännen och lönegapet ökade snabbt till 50 procent i början av 2000-talet. Därefter stabiliserades lönegapet strax under 50 procent och den nivån gäller än idag och år 2018 var lönegapet 47 procent (se diagram 2.12 och 2.13).

**Diagram 2.13 Lönegap i procent mellan arbetare och tjänstemän inom industrin
År 1913-2018**

Sammanfattning av kapitel 2

År 2017-2018 ökade medellönen med 5,2 procent för samtliga anställda. För arbetare ökade medellönen med 4,4 procent och för tjänstemän med 5,8 procent. I kronor motsvara det 1 140 kronor för arbetare och 2 220 kronor för tjänstemän.

Lönerna har ökat mer för kvinnor än för män år 2017–2018 och lönegapet mellan kvinnor och män har minskat. Det är dock främst bland tjänstemän som lönegapet minskat då det är i kvinnodominerade tjänstemannayrken som lönerna ökat mest.

På 2000-talet, år 2000–2018, har medellönen för samtliga anställda ökat från 19 900 till 33 900 kronor. En ökning med 14 000 kronor, eller 70 procent. För arbetarna har medellönen ökat med 10 800 kronor, 66 procent, och för tjänstemän med 17 800 kronor, 78 procent. Medellönen har därmed ökat med 7 000 kronor, 12 procentenheter, mer för tjänstemän än för arbetare.

Reallönerna har ökat nästan varje år på 2000-talet. Totalt har reallönen ökat med 30 procent för arbetare och 36 procent för tjänstemän år 2000–2018.

De senaste 106 åren, år 1913-2018, har reallönerna sjudubblats. År 1913 var medellönen för industriarbetare 85 kronor i månaden, eller 4 131 kronor räknat i fasta priser (2018 års). Därefter har reallön och köpkraft för arbetare ökat drygt sju gånger till 2018 års jämförbara medellönen som var 30 100 kronor.

3

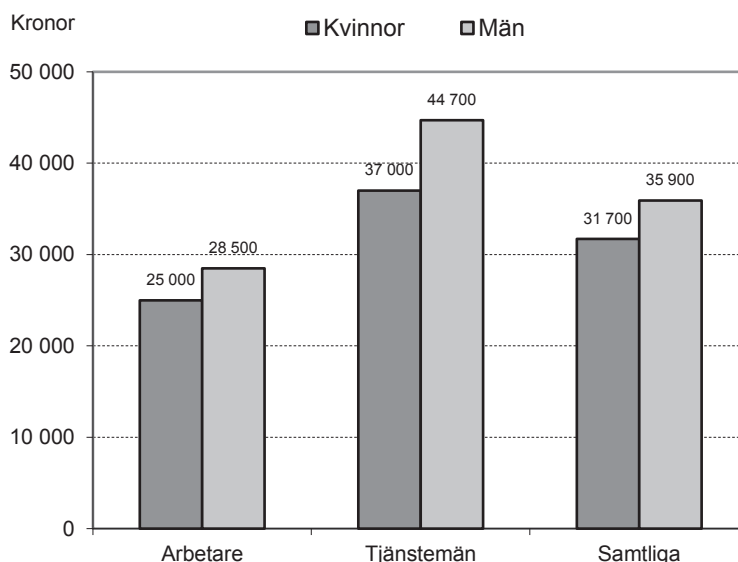
Kvinnor och män

Den genomsnittliga månadslönen för kvinnor var 31 700 kronor och för män 35 900 kronor år 2018. Medellönen för kvinnor var därmed 4 200 kronor lägre än för män. Räknat i procent motsvaras detta av att medellönen för kvinnor var 88 procent av medellönen för män.

Fördelat på arbetare och tjänstemän så var löneskillnaden mellan kvinnor och män mindre bland arbetare än bland tjänstemän. Bland arbetare var medellönen för kvinnor 25 000 kronor och för män 28 500 kronor, det vill säga 3 500 kronor högre för män. I procent motsvarade kvinnors medellön 88 procent av medellönen för män bland arbetare.

Bland tjänstemän var medellönen för kvinnor 37 000 kronor och för män 44 700 kronor, en skillnad på 7 700 kronor till männens favör. Räknat i procent motsvarade kvinnornas medellön 83 procent av mäns medellön bland tjänstemän (se diagram 3.1 och tabell 3.1).

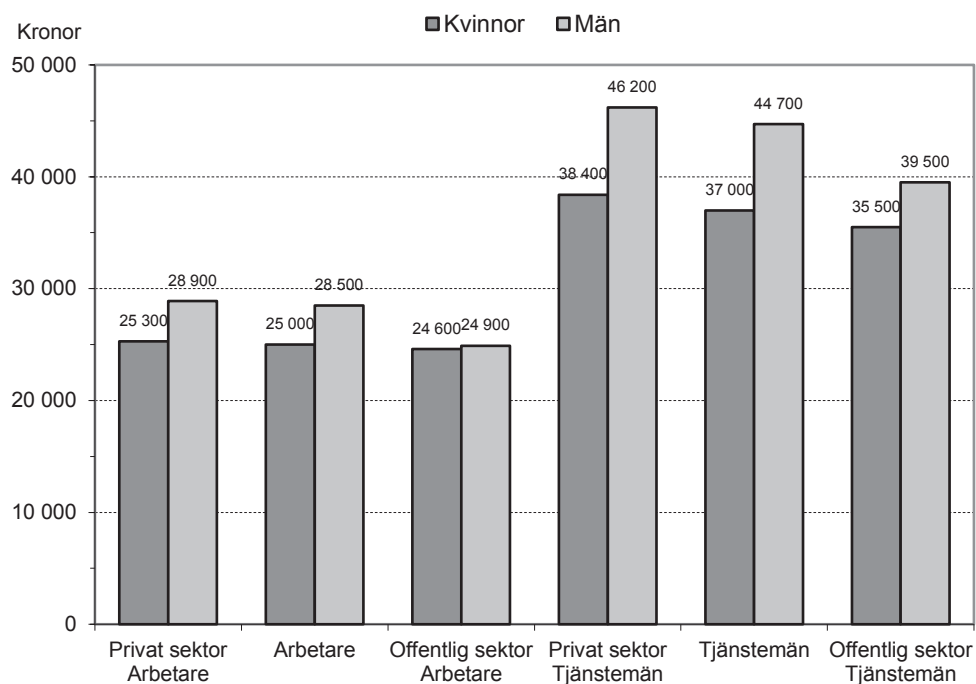
Diagram 3.1 Genomsnittlig månadslön efter klass och kön år 2018

Löneskillnaden mellan kvinnor och män var mindre i offentlig sektor än i privat sektor. Bland arbetare var medellönen 300 kronor lägre för kvinnor än för män i offentlig sektor och 3 600 kronor lägre i privat sektor. Räknat i procent motsvaras detta av att kvinnors medellön var 99 procent av mäns medellön i offentlig sektor och 88 procent i privat sektor.

Även bland tjänstemän var löneskillnaden mellan kvinnor och män mindre i offentlig sektor än i privat sektor. I offentlig sektor var medellönen 4 000 kronor lägre för kvinnor än för män och 7 800 kronor lägre i privat sektor. I procent motsvarade kvinnors medellön 90 procent av medellönen för män i offentlig sektor och 83 procent i privat sektor (se diagram 3.2 och tabell 3.1).

Diagram 3.2 Genomsnittlig månadslön efter klass, kön och sektor år 2018

Tabell 3.1 Månadslön för kvinnor och män år 2018 samt kvinnors lön i procent av mäns lön - med och utan standardvägning efter yrke

	Arbetare		Tjänstemän				Samtliga anställda					
	Kvinnor	Män	Kvinnors lön i % av mäns lön		Kvinnor	Män	Kvinnors lön i % av mäns lön		Kvinnor	Män	Kvinnors lön i % av mäns lön	
			Ej stand. vägt	Stand. vägt *			Ej stand. vägt	Stand. vägt *			Ej stand. vägt	Stand. vägt *
Samtliga sektorer	25 000	28 500	88	98	37 000	44 700	83	95	31 700	35 900	88	96
Privat sektor	25 300	28 900	88	96	38 400	46 200	83	92	32 200	36 200	89	94
Offentlig sektor	24 600	24 900	99	103	35 500	39 500	90	99	31 200	34 500	90	101
Därav: Stat	25 500	27 800	92	97	37 300	40 800	91	97	36 500	38 600	95	97
Kommun	24 500	24 600	100	103	34 300	35 300	97	102	29 300	30 100	97	102
Landsting	25 300	24 800	102	103	36 800	47 300	78	98	34 000	41 800	81	99

* Standardvägningen är beräknad efter klass, sektor och yrke

Standardvägda löner

Löneskillnaden mellan kvinnor och män förklaras till stor del av att kvinnor och män mestadels arbetar inom olika sektorer och olika yrken plus att lönerna varierar mellan såväl sektorer som yrken på ett till synes systematiskt sätt. En metod för att ta hänsyn till detta vid jämförelse av kvinnors och mäns löner är att använda så kallad standardvägning. Standardvägning innebär i korthet att medellöner beräknas med antagande om att antalet kvinnor och män är lika många i varje yrkesgrupp inom respektive sektor och klass.

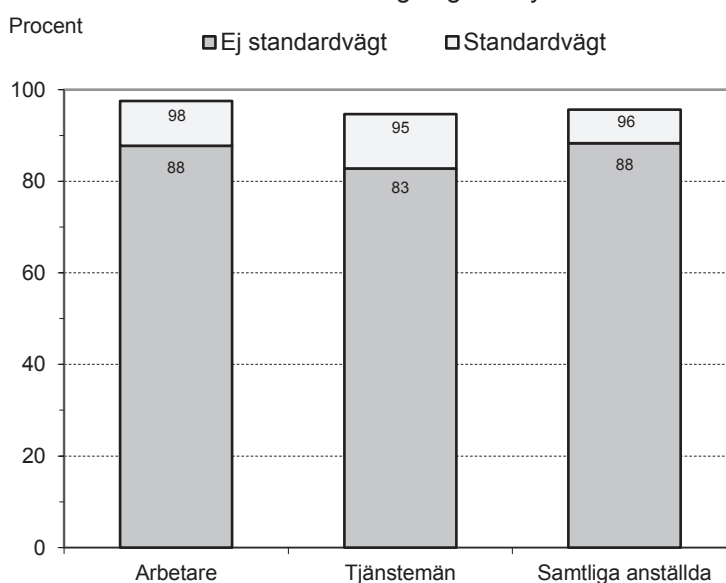
Standardvägning efter klass, sektor och yrke medför att kvinnors medellön i procent av mäns medellön ökar från 88 procent till 96 procent bland samtliga anställda. Standardvägning minskar alltså löneskillnaden mellan kvinnor och män påtagligt, dock i olika grad för arbetare och tjänstemän liksom för privat och offentlig sektor.

Bland arbetare medför standardvägning att löneskillnaden nästan försvinner helt då kvinnors lön i procent av mäns lön ökar från 88 procent till 98 procent. Inom offentlig sektor blir den standardvägda medellönen för kvinnor till och med högre, 103 procent, än den för män. Inom privat sektor stannar den dock på 96 procent

Även bland tjänstemän minskar standardvägning löneskillnaden. För samtliga tjänstemän ökar kvinnors lön i procent av mäns lön från 83 till 95 procent. I offentlig sektor ökar den från 90 till 99 procent och i privat sektor från 83 till 92 procent (se diagram 3.3 och tabell 3.1).

Diagram 3.3 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2018

Med och utan standardvägning efter yrke

Andel kvinnor och medellön efter sektor

De betydligt mindre löneskillnader som framträder när standardvägning används förklaras av att lönerna oftast inte skiljer sig nämnvärt mellan kvinnor och män *inom samma yrke*. Inom några yrken är medellönen till och med högre för kvinnor än för män, exempelvis grundskolelärare, vårdbiträden och städare.

Ändå kvarstår det faktum att medellönen för kvinnor endast var 88 procent av medellönen för män. Förklaringen till detta ligger i kombinationen av en könssegregerad arbetsmarknad och löneskillnader *mellan* olika yrken och sektorer. Det vill säga att kvinnor och män i huvudsak arbetar inom olika yrken och sektorer plus att medellönen nästan alltid är lägre inom de yrken som domineras av kvinnor jämfört med mansdominerade yrken.

Detta kan även uttryckas med att ju *större* andel kvinnor en sektor innehåller desto *lägre* är sektorns medellön (relativlön). Detta framgår av diagram 3.4 och 3.5 vilka visar sambandet mellan andel kvinnor och medellön för arbetare och tjänstemän inom olika sektorer.

Sambandet är tydligast bland arbetare då samtliga sektorer med mer än 50 procent kvinnor alla hade medellöner som var lägre än medellönen för samtliga arbetare (observationerna i nedre högra delen av diagram 3.4). Flertalet av de mansdominerade sektorerna hade däremot medellöner som var högre än medellönen för samtliga arbetare.

Även bland tjänstemän är sambandet mellan kön och lön relativt tydligt (se diagram 3.5). Sektorn Finans (bank, försäkring- och finansbolag) avviker dock genom att mer än 50 procent av de anställda var kvinnor samtidigt som medellönen var den högsta av alla sektorer. En närmare granskning av sektorn visar dock att det främst är männen i sektorn som har hög medellön, 60 100 kronor, vilket drar upp genomsnittet för hela sektorn. Medellönen för kvinnor i sektorn var 44 300 kronor (se bilaga 2).

Sambandet mellan medellön och andel kvinnor efter klass och sektor kan även beräknas matematiskt med en så kallad regressionsanalys. Resultatet redovisas under diagram 3.4 och 3.5 där värdena för respektive regressionslinje anges. Dessa värden kan tolkas rent konkret och för arbetare visar lutningen på linjen att medellönen minskar med 82 kronor för varje procentenhet fler kvinnor som är anställda inom en sektor. Bland tjänstemän minskar medellönen med 223 kronor.

Diagram 3.4 Medellön och andel kvinnor efter sektor år 2018. Arbetare

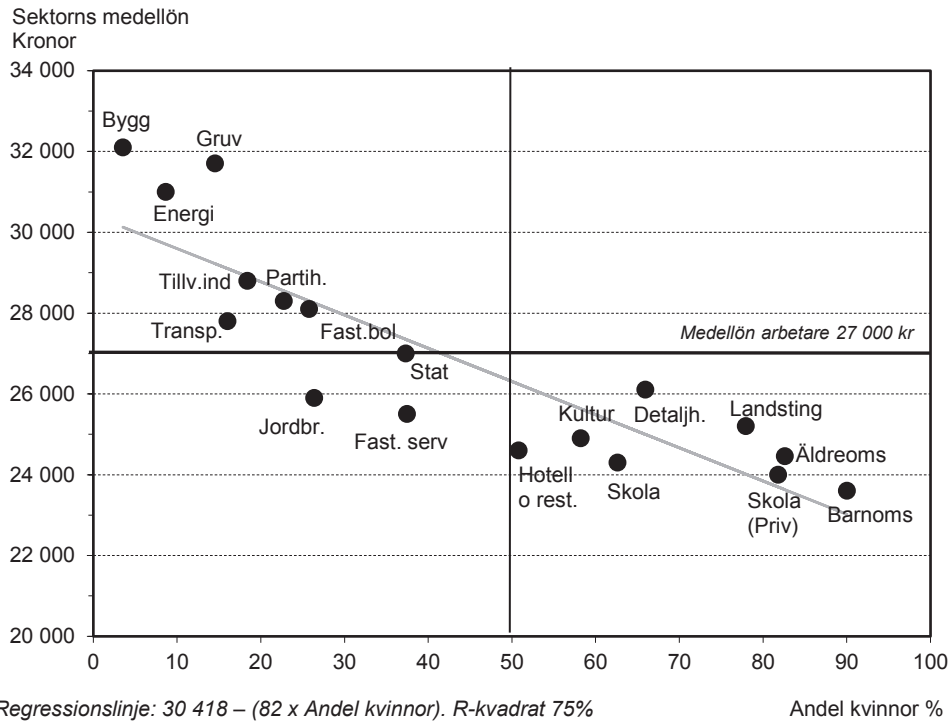
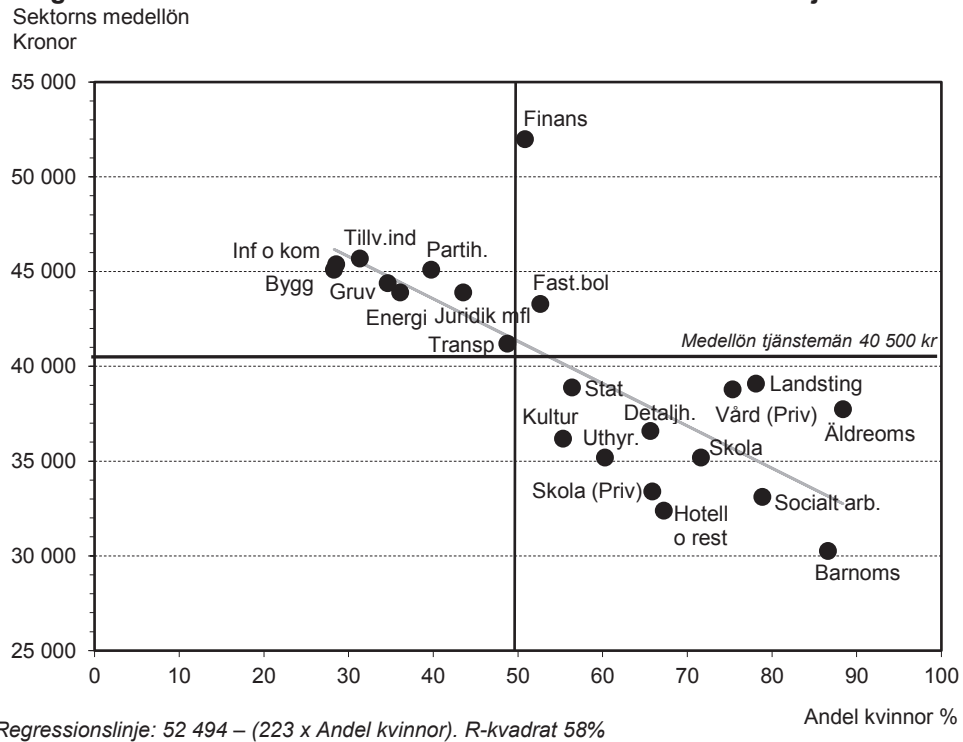

Diagram 3.5 Medellön och andel kvinnor efter sektor år 2018. Tjänstemän

Kvinnors lön i procent av mäns lön år 2000–2018

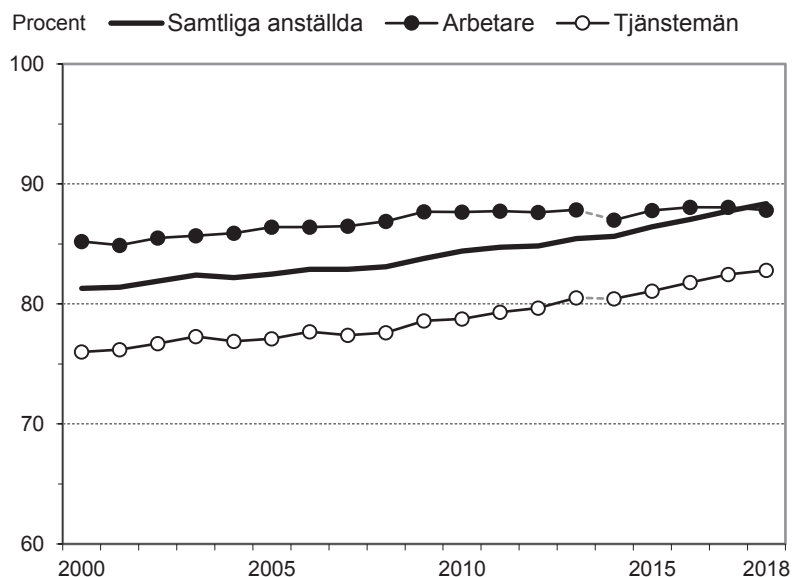
Utvecklingen av löneskillnaden mellan kvinnor och män i termer av kvinnors medellön i procent av mäns medellön visar att löneskillnaden minskat sakta men säkert på 2000-talet. Det gäller dock främst bland tjänstemän. Bland arbetare tycks utjämningen ha stagnerat de senaste åren.

Bland samtliga anställda har kvinnors medellön i procent av mäns medellön ökat från 81 till 88 procent år 2000–2018. Kvinnors lön i procent av mäns lön har alltså ökat med sju procentenheter på 2000-talet.

Men det är alltså främst bland tjänstemän som löneskillnaden mellan kvinnor och män minskat på 2000-talet. Det gäller framförallt de tio senaste åren då kvinnors lön i procent av mäns lön ökat från 78 till 83 procent bland tjänstemän. Det vill säga en minskning av löneskillnaden med cirka en halv procentenhet per år 2009-2018.

Även bland arbetare har löneskillnaden mellan kvinnor och män minskat på 2000-talet då kvinnors lön i procent av mäns lön ökat från 85 till 88 procent år 2000-2018. Större delen av denna utjämning skedde dock år 2000-2009 och de senaste tio åren tycks utjämningen avstannat bland arbetare då kvinnors lön i procent av mäns lön var 88 procent såväl år 2008 som 2018 (se diagram 3.6).

Diagram 3.6 Kvinnors medellön i procent av mäns medellön efter klass år 2000–2018*

* Värdena före och efter år 2014 inte är fullt jämförbara på grund av ny yrkeskodning (SSYK 2012) infördes i lönestatistiken år 2014.

Löner för kvinnor och män år 1913–2018

Arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin

År 1913 var medellönen endast hälften, 53 procent, av männens medellön bland arbetare inom gruv- och tillverkningsindustrin. 105 år senare har löneskillnaden minskat till att kvinnors lön i genomsnitt är 94 procent av männens lön bland industriarbetare år 2018 (se diagram 3.7 och 3.8).

Minskningen av löneskillnaden mellan kvinnor och män har skett stegvis och främst i samband med tre händelser – rationaliseringen inom industrin efter första världskriget, arbetskraftsbristen efter andra världskriget och sloandet av kvinnolönerna på 1960-talet.

År 1913 var timlönen bland industriarbetare i genomsnitt 45 öre för män och 24 öre för kvinnor. Lönen var alltså hälften så hög för kvinnor som för män. Under 1920-talet expanderade dock flera delar av industrin vilka främst sysselsatte kvinnor, bland annat textil- och livsmedelsindustri. I samband med detta ökade kvinnornas löner till drygt 60 procent av männens lön på 1930-talet.

I slutet av 1940-talet tog kvinnornas löner ytterligare ett steg närmare männens i samband med den brist på arbetskraft som uppstod efter andra världskriget och kvinnornas löner ökade till cirka 70 procent av männens lön.

På 1960-talet togs kvinnolönerna tas bort ur kollektivavtalen. Samtidigt expanderade offentlig sektor och privat tjänstesektor kraftigt där allt fler kvinnor sysselsattes. Detta medförde en cirka 20 år lång period av minskad löneskillnad och kvinnors lön i procent av mäns lön ökade från 70 till 90 procent år 1960-1980.

Efter år 1980 avstannade dock utjämningen och kvinnors lön i procent av mäns lön planade ut runt 90 procent bland industriarbetare. Därefter har kvinnors lön i procent av mäns lön ökat i långsam takt till 94 procent år 2018.

Diagram 3.7 Timlön för kvinnor och män år 1913–2018
Arbetare inom industri. Löpande och fasta priser (2018 års)

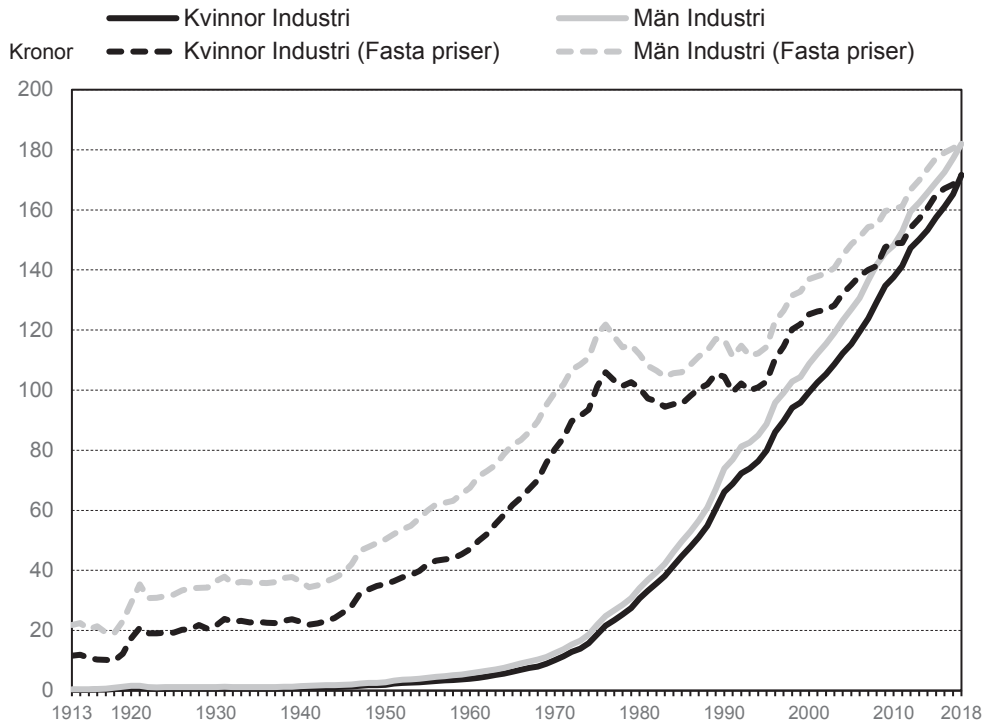
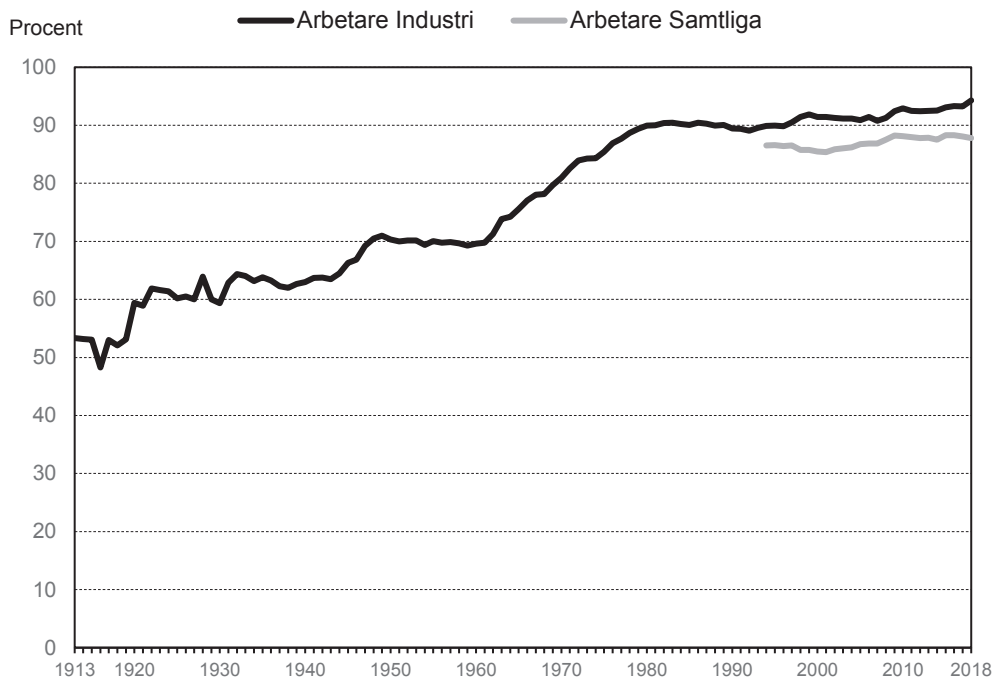

Diagram 3.8 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 1913–2018
Arbetare inom industri och samtliga sektorer

Tjänstemän inom gruv- och tillverkningsindustrin

Löneskillnaden mellan kvinnor och män i gruv- och tillverkningsindustrin har varit större bland tjänstemän än bland arbetare alla år perioden 1913–2018. Första halvan av 1900-talet var kvinnornas medellön cirka 50 procent, av männens lön bland tjänstemän. På 1960-talet, i samband med att kvinnolönerna slopats i kollektivavtalen, inleddes dock en utjämning av lönerna även bland tjänstemän. Mellan år 1965-1980 ökade kvinnors lön i procent av mäns lön med cirka en procentenhet per år, från 53 procent år 1965 till 71 procent år 1980. Därefter avtog minskningstakten till cirka 0,4 procentenheter per år och med den takten har löneskillnaden fortsatt minska till 88 procent år 2018 (se diagram 3.9 och 3.10).

Löneutjämningen bland tjänstemän har dock inte avstannat på samma sätt som bland arbetare utan fortsatt att minska i en relativt jämn takt de senaste 40 åren. Drivkraften bakom denna löneutjämning bland tjänstemän har troligen varit strukturellt betingad i den meningen att andelen kvinnor ökat inom en rad mansdominerade yrken, till exempel jurist, ekonom och läkare.

Bland arbetare går det i dagsläget inte att se någon liknade strukturell långsiktig förändring mellan manligt och kvinnligt dominerade yrken, vilket troligen är en del av förklaringen till varför löneutjämningen stagnerat bland arbetare.

Tabell 3.7 Löner inom gruv- och tillverkningsindustri efter klass och kön år 1913–2018
Källa: SCB samt egna beräkningar

År	Arbetare (exkl. minderåriga)			Tjänstemän					
	Timlön Kvinnor	Män	Samtliga	Månadslön Kvinnor	Män	Samtliga	Månadslön Kvinnor	Män	Samtliga
1920	1,0	1,6	1,5	200	340	310	270	540	450
1930	0,7	1,2	1,1	150	250	240	210	410	340
1940	0,9	1,5	1,3	190	300	270	230	450	370
1950	2	3	2,6	390	560	530	400	780	690
1960	4	6	5,4	760	1 100	1 040	850	1 650	1 450
1970	10	12	12	1 830	2 260	2 180	1 950	3 330	3 010
1980	31	34	33	5 210	5 790	5 680	6 030	8 440	7 960
1990	66	74	72	11 200	12 600	12 300	13 100	17 500	16 500
2000	99	109	107	16 900	18 500	18 200	22 100	28 000	26 500
2010	137	148	146	23 400	25 200	24 900	33 500	39 500	37 800
2018	172	182	180	29 200	30 900	30 600	40 900	46 700	44 900

Diagram 3.9 Månadslön för kvinnor och män år 1913–2018.
Tjänstemän inom industri. Löpande och fasta priser (2018 års)

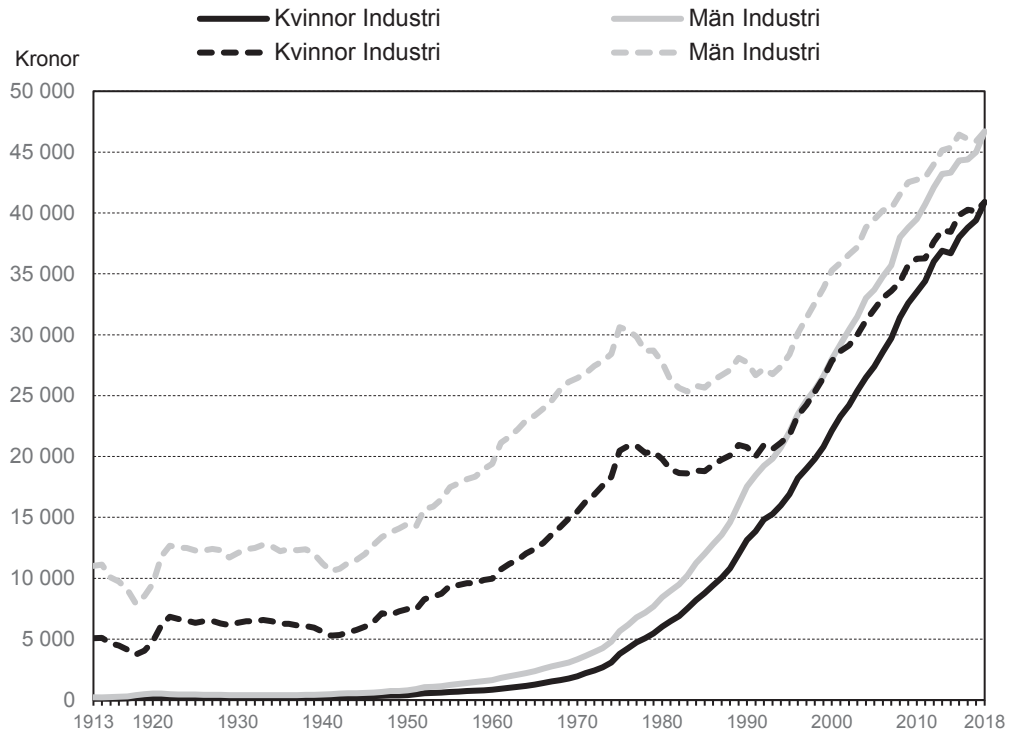
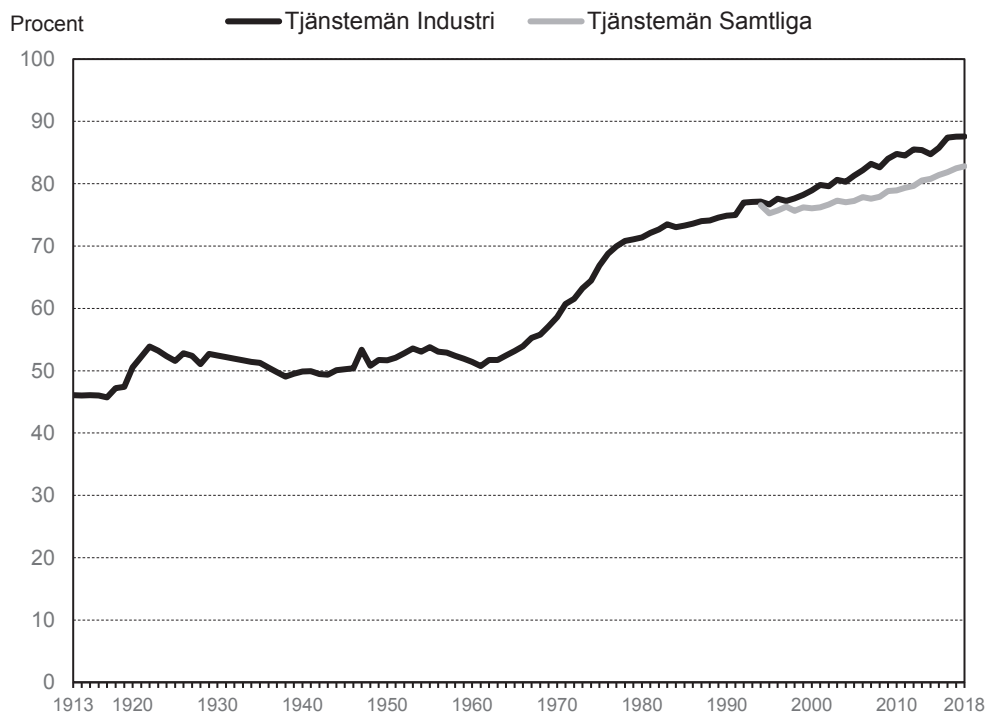

Diagram 3.10 Kvinnors lön i procent av mäns lön år 1913–2018
Tjänstemän inom industri och samtliga sektorer

Sammanfattning av kapitel 3

År 2018 var den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda kvinnor 4 200 kronor lägre än för män. Skillnaden var mindre bland arbetare, 3 500 kronor, medan den var större bland tjänstemän, 7 700 kronor. Räknat i procent motsvarade kvinnors lön 88 procent av männens lön bland samtliga anställda, 88 procent bland arbetare och 83 procent bland tjänstemän.

År 1913, var lönen för kvinnor endast hälften, cirka 50 procent, av lönen för män bland såväl arbetare som tjänstemän inom industrin. Därefter har löneskillnaden minskat stegvis och år 2018 var kvinnors medellön 94 procent av männens bland arbetare och 88 procent bland tjänstemän inom industrin.

Löneskillnaden mellan kvinnor och män minskade framförallt under 1960- och 1970-talet i samband med att kvinnolönerna togs bort i kollektivavtalen. Bland arbetare avtog dock utjämningen på 1980-talet och därefter har löneskillnaden minskat i mycket långsam takt medan den fortsatt minska i en högre takt bland tjänstemännen.

En förklaring till dagens löneskillnad mellan kvinnor och män är att arbetsmarknaden är könssegregerad. Det vill säga att de flesta yrken och sektorer domineras i antal av antingen kvinnor eller män och att lönerna systematiskt är lägre inom yrken och sektorer som domineras av kvinnor. Detta kan även uttryckas med att ju *större* andel kvinnor en sektor innehåller desto *lägre* är sektorns medellön. Detta samband är tydligast bland arbetare men syns även bland tjänstemän.

4

Integration bland löntagare

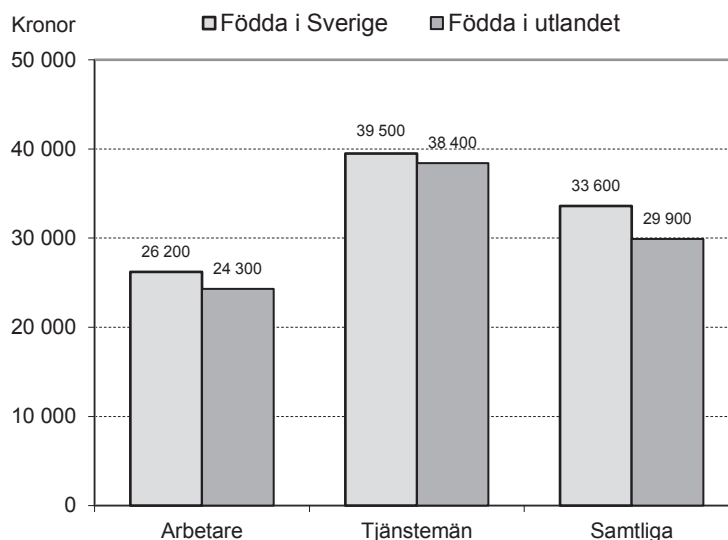
Den genomsnittliga månadslönen för samtliga anställda var 33 000 kronor år 2017¹. För anställda födda i Sverige var medellönen 33 600 kronor medan den för anställda födda i utlandet var 29 900 kronor. Medellönen var därmed 3 800 kronor eller 13 procent högre för anställda födda i Sverige än för födda i utlandet. Denna till synes ojämlika löneskillnad förklaras dock inte enbart av födelseland utan främst av klass och antal år i Sverige.

Linda 2017
Dataunderlaget i detta avsnitt är SCBs Linda-databas gällande år 2017.

En uppdelning av de anställda efter klass och födelseland visar att medellönen bland arbetare var 26 200 kronor i månaden för arbetare födda i Sverige och 24 300 kronor för arbetare födda i utlandet. Medellönen var alltså 1 900 kronor, åtta procent, högre för arbetare födda i Sverige (se diagram 4.1 och tabell 4.1).

Bland tjänstemän var medellönen 39 500 kronor för tjänstemän födda i Sverige och 38 400 kronor för tjänstemän födda i utlandet, det vill säga 1 200 kronor, tre procent, högre för tjänstemän födda i Sverige.

Diagram 4.1 Månadslön efter klass och födelseland år 2017

¹ Lönerna i detta kapitel gäller år 2017 medan tidigare avsnitt i huvudsak gäller år 2018

Löneskillnaden mellan anställda födda i Sverige och födda i utlandet var alltså större bland arbetare än bland tjänstemän räknat i såväl kronor som i procent. Löneskillnaden bland arbetare respektive tjänstemän var dock *mindre* än bland samtliga anställda. Detta kan tyckas ologiskt men förklaras av att *andelen* arbetare och tjänstemän skiljer sig relativt mycket mellan anställda födda i Sverige och födda i utlandet.

Bland anställda födda i Sverige var 44 procent arbetare och 55 procent tjänstemän. Bland anställda födda i utlandet var 60 procent arbetare och 39 procent tjänstemän. Andelen arbetare var alltså klart högre bland anställda födda i utlandet än bland anställda födda i Sverige och den lägre medellönen för arbetare väger tyngre i den beräknade medellönen för anställda födda i utlandet än för födda i Sverige (se tabell 4.1).

Tabell 4.1 Månadslön efter klass och födelse land år 2017

	Arbetare		Tjänstemän		Samtliga	
	Antal	Medellön	Antal	Medellön	Antal	Medellön
Samtliga anställda	1 948 000	25 800	2 194 000	39 400	4 194 000	33 000
Född i Sverige	1 508 000	26 200	1 904 000	39 500	3 457 000	33 600
Född i utlandet	440 000	24 300	290 000	38 400	737 000	29 900

Kvinnor och män

Medellönen var högre för anställda födda i Sverige än för anställda födda i utlandet bland både kvinnor och män och det gällde bland såväl samtliga anställda som uppdelat på arbetare respektive tjänstemän. Löneskillnaden efter födelse land var dock större bland män än bland kvinnor – både bland arbetare och bland tjänstemän.

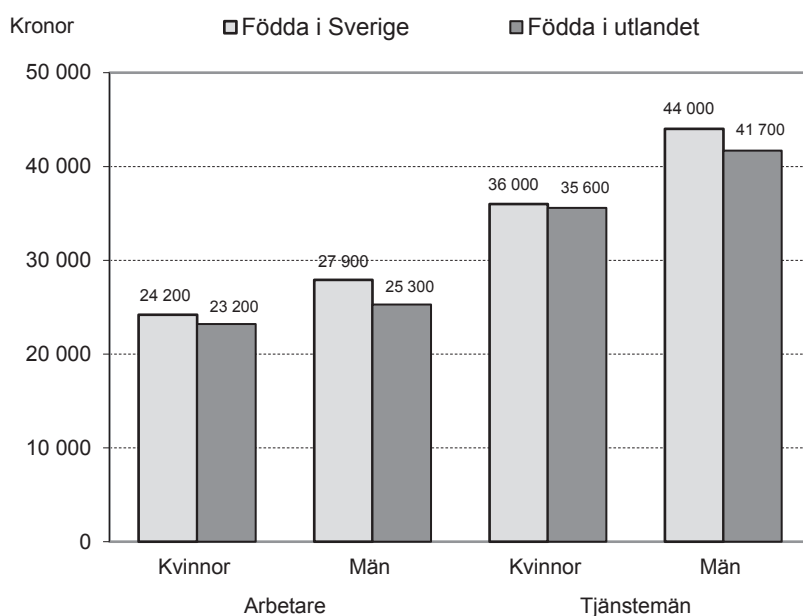
Bland samtliga anställda var medellönen 36 000 kronor för män födda i Sverige och 33 200 kronor för män födda i utlandet. Det vill säga 4 800 kronor, 15 procent, högre för män födda i Sverige. Bland samtliga anställda kvinnor var medellönen 31 300 kronor för kvinnor födda i Sverige och 28 500 kronor för kvinnor födda i utlandet, 2 800 kronor, tio procent, högre för kvinnor födda i Sverige. Löneskillnaden mellan födda i Sverige och födda i utlandet var alltså cirka 2 000 kronor, eller fem procentenheter större bland män än bland kvinnor (se diagram 4.2 och tabell 4.2).

En uppdelning av kvinnor och män efter klass visar dock på mindre löneskillnader mellan anställda födda i Sverige och i utlandet. Bland män minskade löneskillnaden bland arbetare till 2 600 kronor, tio procent, och bland tjänstemän till 2 300 kronor, fem procent.

Bland kvinnor minskade löneskillnaden efter födelse­land ännu mer. Bland arbetare till 1 100 kronor, fem procent, och bland tjänstemän till 300 kronor, en procent, högre medellön för kvinnor födda i Sverige än för kvinnor födda i utlandet.

Att löneskillnaden mellan anställda födda i Sverige och i utlandet var så pass mycket större bland män än bland kvinnor förklaras troligen av större lönespridningen bland män än bland kvinnor² samt att män var mer ojämnt fördelade efter sektor och födelse­land än vad kvinnor var.

Diagram 4.2 Månadslön efter födelse­land, klass och kön år 2017

Tabell 4.2 Månadslön efter födelse­land, klass och kön år 2017

Födelse­land	Arbetare			Tjänstemän			Samtliga		
	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga
Samtliga anställda	24 000	27 300	25 800	35 900	43 700	39 400	30 900	35 200	33 000
Född i Sverige	24 200	27 900	26 200	36 000	44 000	39 500	31 300	36 000	33 600
Född i utlandet	23 200	25 300	24 300	35 600	41 700	38 400	28 500	31 200	29 900

² Lönerapport år 2014 (LO 2014), avsnitt 4, Lönespridning efter klass och kön, visar att lönespridningen (p90/p10) bland samtliga anställda män är 2,2 och bland kvinnor 1,8.

Invandringsår

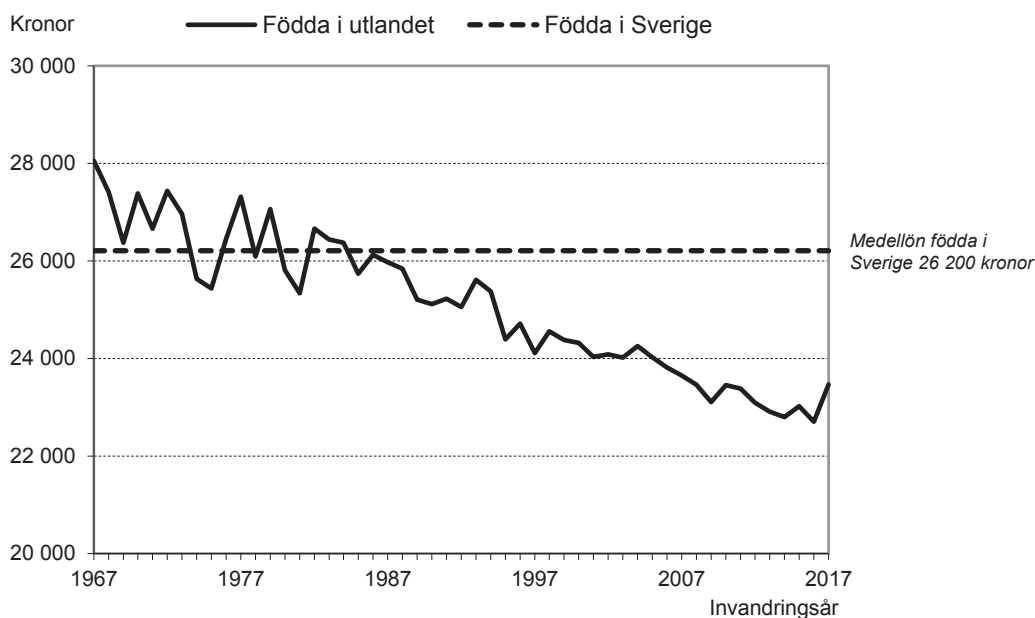
För de flesta som invandrar till Sverige tar det troligen några år att etablera sig på arbetsmarknaden. Rimligen avspeglas detta i lönen i den meningen att lönen ökar i takt med antal år i Sverige. Lön efter invandringsår visar att så också är fallet - åtminstone bland arbetare men inte bland tjänstemän.

Bland arbetare framstår sambandet mellan lön och invandringsår som tydligt då de som invandrade för cirka 40 år sedan, på 1960- och 1970-talet hade cirka 27 000 kronor i medellön medan de som invandrat nyligen, på 2010-talet, hade cirka 23 000 kronor i medellön år 2017. Däremellan minskade medellönen i takt med invandringsår (se diagram 4.3).

Medellönen för arbetare födda i Sverige redovisas i diagram 4.3 som en horisontell linje längs 26 200 kronor. Den korsar linjen för utrikes födda med invandringsår runt mitten av 1980-talet, eller år 1984 mer exakt. Detta innebär att det tog cirka 34 år efter invandringsåret för en utrikes född arbetare att nå den medellön som gällde för arbetare födda i Sverige.

För arbetare födda i Sverige tog det cirka 14 år (efter 18 års ålder) att nå upp till medellönen för arbetare födda i Sverige. Arbetare födda i Sverige nådde därmed medellönen cirka 20 år snabbare än arbetare födda i utlandet.

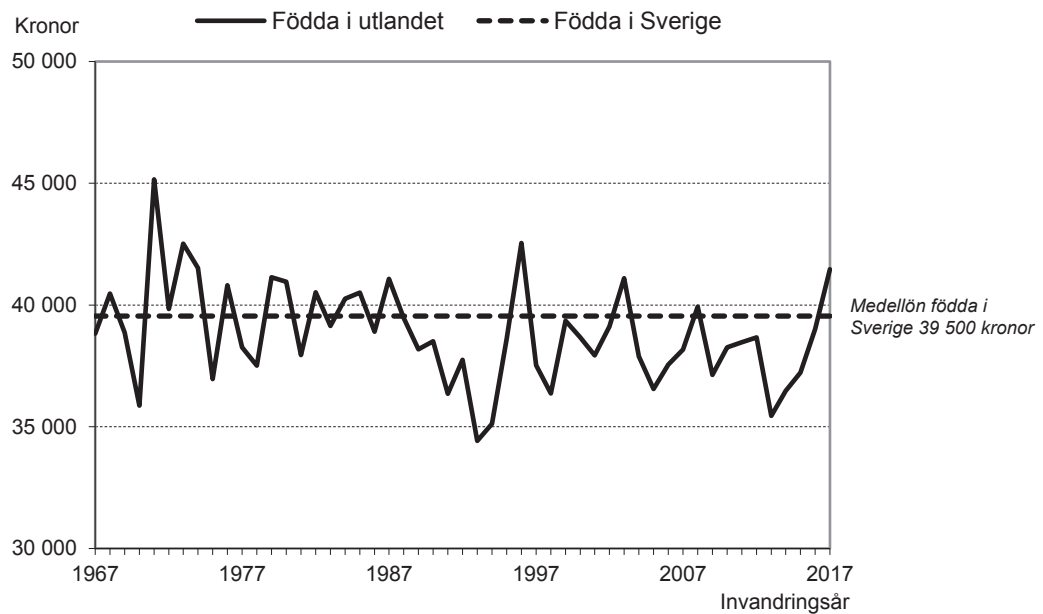
Diagram 4.3 Månadslön efter födelseland och invandringsår. År 2017
Arbetare

Bland tjänstemän tycks det inte finnas något sambandet mellan medellön och invandringsår. Detta då medellönen för tjänstemän födda i utlandet låg ömsom över ömsom under medellönen för tjänstemän födda i Sverige över hela skalan med invandringsår (se diagram 4.4).

Invandringsår tycks alltså inte påverka lönen för tjänstemän på samma sätt som för arbetare. Andra faktorer som exempelvis utbildning och tidigare yrkesmeriter är troligen mer avgörande för tjänstemännens löner.

Diagram 4.4 Månadslön efter födelseland och invandringsår. År 2017
Tjänstemän

Lön efter år i Sverige som vuxen

Medellön för anställda födda i utlandet efter invandringsår är inte riktigt jämförbart med medellönen för anställda födda i Sverige då en utrikes född kan invandra till Sverige i vilken ålder som helst. Det kan exempelvis antas att personer som invandrat i 60-årsåldern inte direkt kan förväntas få samma lön som 60-åringar som bott och arbetat hela sina vuxna liv i Sverige. Ett sätt att ta hänsyn till detta är att mäta medellön för antal år boende i Sverige i vuxen ålder, det vill säga 18 år eller äldre (se faktaruta).

Lön efter antal år i Sverige som vuxen visar på mindre löneskillnad mellan anställda födda i Sverige och födda i utlandet jämfört med lön efter invandringsår. Löneskillnaden tycks dessutom nästan försvinna efter ett antal år, åtminstone bland arbetare. Detta tyder på en konkret och mätbar integration över tid bland löntagare.

År boende i Sverige som vuxen (18 år eller äldre)

Född i Sverige

Har sitt första år som vuxen i 18 års ålder

Född i utlandet och invandrat i åldern 0-17 år

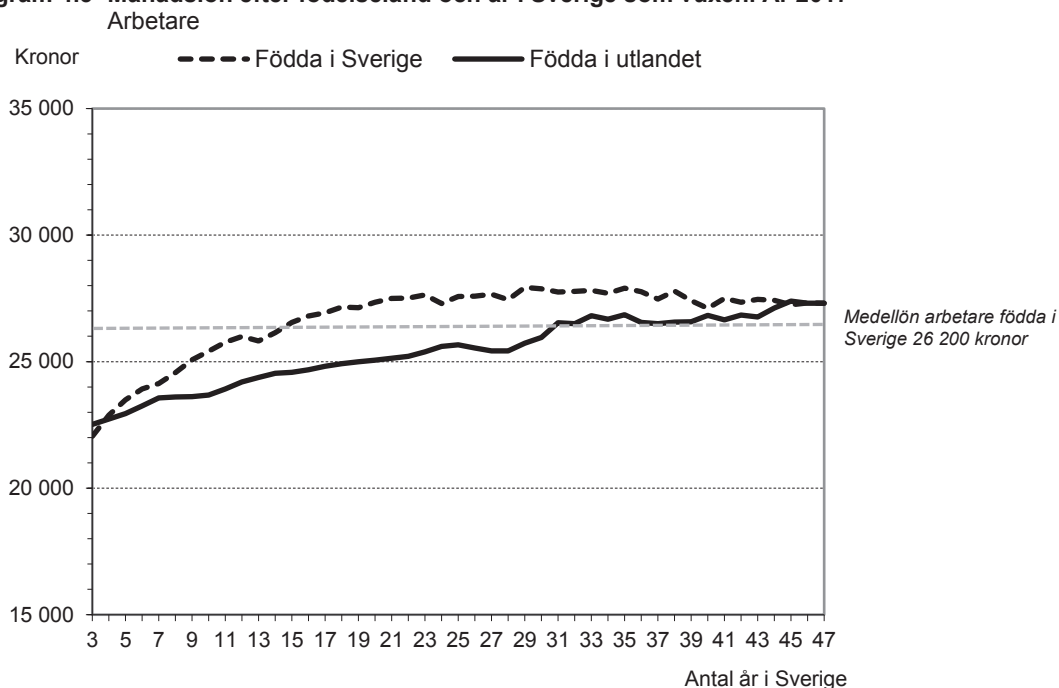
Har sitt första år som vuxen i 18 års ålder

Född i utlandet och invandrat som vuxen (18-år)

Har sitt första år i Sverige som vuxen samma år som invandringsåret

Bland arbetare ökade medellönen år 2017 i takt med antalet år i Sverige som vuxen för såväl arbetare födda i Sverige som i utlandet. Ökningstakten var dock högre de första cirka 20 åren för arbetare födda i Sverige än för födda i utlandet. För arbetare födda i Sverige ökade medellönen med cirka 400 kronor per ett-årsklass år 1-20 medan den för arbetare födda i utlandet ökade med cirka 120 kronor.

Diagram 4.5 Månadslön efter födelseland och år i Sverige som vuxen. År 2017

Löneskillnaden mellan arbetare födda i Sverige och födda i utlandet ökade därmed de första 20 åren och var som störst bland de med 21 år i Sverige som vuxen. Bland dessa var medellönen för arbetare födda i Sverige cirka 2 300 kronor, nio procent, högre än för arbetare födda i utlandet. Därefter minskade löneskillnaden och bland de med minst 45 år i Sverige som vuxen var medellönen ungefär densamma för arbetare födda i Sverige och i utlandet (se diagram 4.5).

Vad gäller de med kortast tid i Sverige som vuxen, 1–3 år, så hade arbetare födda i utlandet högre medellön än arbetare födda i Sverige. En trolig förklaring till detta är att en del av de som invandrat i vuxen ålder har erfarenhet och utbildning från födelselandet som motivera en högre lön än vad som gäller för 18-20 åringar som är född i Sverige men saknar liknande arbetslivserfarenhet.

16 år extra till medellön

Lön efter antalet år i Sverige som vuxen visar alltså att lönen utvecklas i olika takt över arbetslivet för anställda födda i Sverige och i utlandet. För arbetare födda i Sverige ökade lönen främst de första 20 åren i vuxen ålder och efter 14 år i vuxen ålder nådde lönen upp till den medellön som gällde för samtliga arbetare födda i Sverige, det vill säga 26 200 kronor år 2017 (skärningspunkten mellan svart streckad och grå streckad linje i diagram 4.5).

För arbetare födda i utlandet ökade lönen i en långsammare takt men under längre tid jämfört med arbetare födda i Sverige, och efter cirka 30 år nådde även lönen för arbetare födda i utlandet upp till samma medellön som för arbetare födda i Sverige, 26 200 kronor. Det tog alltså cirka 16 år längre för arbetare födda i utlandet att nå samma medellön som gällde för arbetare födda i Sverige år 2017.

25 år extra till slutlön

Medellönen för arbetare födda i Sverige ökar alltså främst de första 20 åren i arbetslivet. Därefter planade lönen ut runt en ”slutlön” på cirka 27 500 kronor. Även arbetare födda i utlandet når så småningom upp till 27 500 kronor men inte förrän efter cirka 46 år i Sverige som vuxen. Det vill säga ungefär 26 år längre än för arbetare födda i Sverige (se diagram 4.5).

Slutlön är dock ett subjektivt mått medan medellön är ett objektiva matematiskt beräknat mått vilket är att föredra i detta sammanhang.

Tjänstemän efter år i Sverige som vuxen

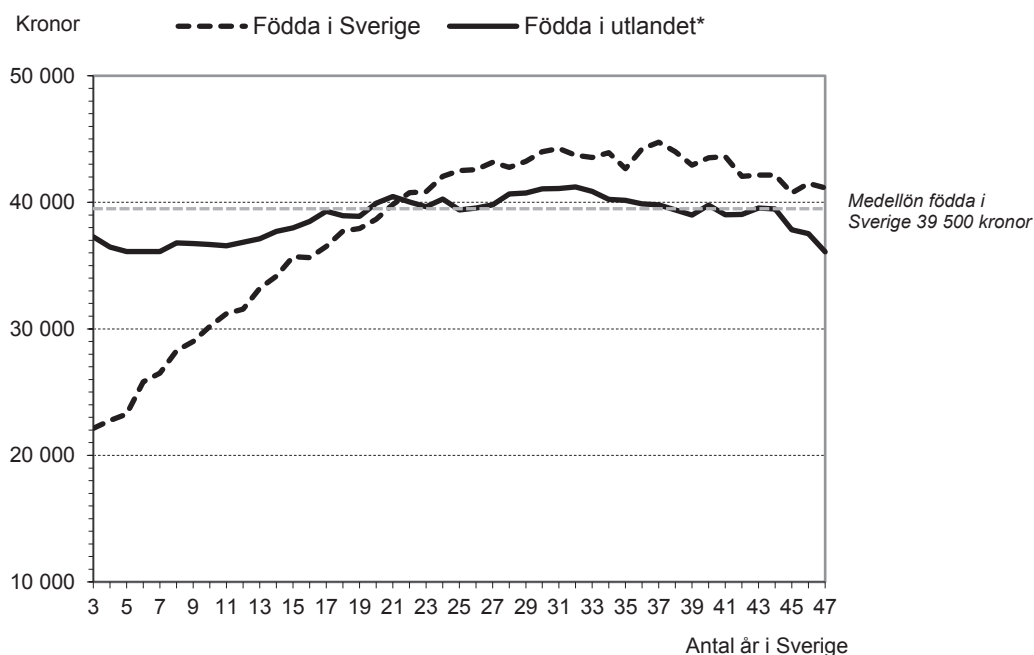
Bland tjänstemän utvecklades lönen efter antalet år i Sverige som vuxen på helt annat sätt än bland arbetare. Det gäller dock främst tjänstemän födda i utlandet vars medellön i mycket liten grad tycks påverkad av antalet år i Sverige som vuxen (se diagram 4.6).

För tjänstemän födda i utlandet var medellönen nästan lika hög över hela tidsskalan med år i Sverige som vuxen. Lägst medellön hade de som varit i Sverige cirka fem år. För dessa var medellönen cirka 35 000 kronor. Därefter ökade medellönen i långsam takt upp till cirka 40 000 kronor efter cirka 20 år i Sverige som vuxen där den låg kvar upp till cirka 40 år i Sverige då medellönen dippade några tusenlappar.

För tjänstemän födda i Sverige stiger däremot lönen i tydlig takt med antalet år som vuxen och medellönen fördubblas på de första 30 åren som vuxen, från cirka 22 000 till 44 000 kronor.

Detta medförde dock att medellönen var högre för tjänstemän födda i utlandet än för födda i Sverige de första 20 åren i Sverige som vuxen. En förklaring till detta var troligen att en del tjänstemän som invandrat till Sverige i vuxen ålder hade med sig utbildning och yrkeserfarenhet från födelselandet vilket relativt omgående gav en anställning med relativt hög lön i Sverige.

Diagram 4.6 Månadslön efter födelseland och år i Sverige som vuxen. År 2017
Tjänstemän

* Serien för födda i utlandet är utjämnad med fem punkters glidande medelvärde

Skillnaden har ökat år 2005–2017

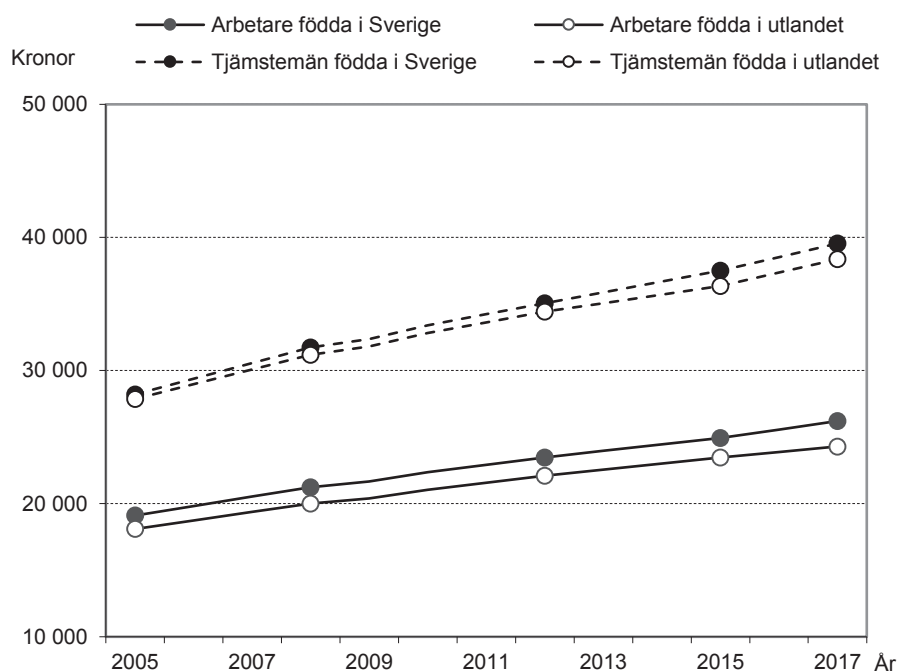
De tolv senaste åren har löneskillnaden mellan anställda födda i Sverige och i utlandet ökat då medellönen för samtliga anställda födda i Sverige ökat med 41 procent medan medellönen för samtliga anställda födda i utlandet ökat med 37 procent år 2005-2017. Löneskillnaden har därmed ökat från nio till 13 procent högre medellön för anställda födda i Sverige än för anställda födda i utlandet. Löneskillnaden har ökat ungefär lika mycket bland både arbetare och tjänstemän (se diagram 4.12 och tabell 4.3).

Bland arbetare har medellönen ökat med 37 procent, från 19 100 till 26 200 kronor, för arbetare födda i Sverige och med 34 procent, från 18 100 till 24 300 kronor, för arbetare födda i utlandet. Löneskillnaden har därmed ökat från sex till åtta procents högre medellön för arbetare födda i Sverige år 2005-2017.

Bland tjänstemän har medellönen ökat med 40 procent för tjänstemän födda i Sverige och 38 procent för tjänstemän födda i utlandet och löneskillnaden har ökat från en till tre procent högre medellön för tjänstemän födda i Sverige år 2005–2017.

Löneskillnaden efter födelseland har alltså ökat med två procentenheter bland såväl arbetare som tjänstemän. Bland arbetare har denna ökning främst skett de två senaste åren, år 2015-2017, medan den bland tjänstemän har skett succesivt över hela mätperioden år 2005-2017.

Diagram 4.12 Månadslön efter födelseland och klass år 2005–2017

Även det antal år i Sverige som vuxen som det tar anställda födda i utlandet att nå upp till samma medellön som för anställda födda i Sverige har ökat, dock främst bland arbetare.

År 2005 tog det i genomsnitt 13 år för arbetare födda i Sverige att nå upp till medellönen. För arbetare födda i utlandet tog det 21 år i Sverige som vuxen att nå samma medellön, det vill säga åtta år längre. År 2017 har tiden till medellön ökat till 14 år för arbetare födda i Sverige och till 30 år för arbetare födda i utlandet. Skillnaden har därmed ökat från åtta år till 16 år längre tid i Sverige som vuxen för arbetare födda i utlandet att nå samma medellön som för arbetare födda i Sverige (se tabell 4.3).

Bland tjänstemän nådde tjänstemän födda i Sverige medellönen två år efter än tjänstemän födda i utlandet år 2017, efter 21 respektive 19 år i Sverige som vuxen. År 2005 var ordningen den omvända då det då tog 19 år för tjänstemän födda i Sverige och 21 år för tjänstemän födda i utlandet.

Om detta innebär en omsvängning till fördel för tjänstemän födda i utlandet är dock svårt att säkert slå fast då skillnaden såväl år 2005 som år 2017 var relativt liten och inte statistiskt säkerställd. Det är snarare troligt att tjänstemän födda i såväl Sverige som i utlandet når medellönen ungefär samtidigt, efter cirka 20 år i Sverige som vuxen, såväl år 2005 som år 2017.

	År 2005				År 2017			
	Medellön födda i Sverige	År till medellön			Medellön födda i Sverige	År till medellön		
		Född i Sverige	Född i utlandet	Diff Utl-Sve		Född i Sverige	Född i utlandet	Diff Utl-Sve
Arbetare	19 100	13	21	8	26 200	14	30	16
Tjänstemän	28 200	19	21	2	39 500	21	19	-2

Sammanfattning av kapitel 4

Medellönen för anställda födda i Sverige var 33 600 kronor och för anställda födda i utlandet 29 900 kronor. Medellönen var därmed 3 800 kronor eller 13 procent högre för anställda födda i Sverige än för födda i utlandet. Denna till synes ojämlika löneskillnad förklaras dock inte enbart av födelseland utan främst av klass och antal år i Sverige.

Uppdelat på arbetare och tjänstemän så var löneskillnaden mindre. Bland arbetare var medellönen 1 900 kronor, åtta procent, högre för arbetare födda i Sverige än för arbetare födda i utlandet och bland tjänstemän 1 200 kronor, tre procent, högre för tjänstemän födda i Sverige.

Fördelning efter klass och kön visar att löneskillnaden efter födelseland var större bland män än bland kvinnor både bland arbetare och tjänstemän.

Löneskillnaden efter födelseland minskar dock i takt med antalet år efter invandringsår och antal år i Sverige som vuxen. Lön efter antalet år i Sverige som vuxen visar att det tar cirka 16 år längre tid för arbetare födda i utlandet att nå upp till samma medellön som gällde för arbetare födda i Sverige år 2017.

Detta kan även ses som ett mått på integration bland löntagare där det över tid skedde en mätbar utjämning och integration. Tiden för denna integration har dock ökat de senaste 12 åren då det år 2005 tog cirka åtta år längre tid för en arbetare född i utlandet att nå samma medellön som för arbetare födda i Sverige medan det år 2017 alltså tog cirka 16 år.

För tjänstemän tycks inte invandringsår eller antal år i Sverige som vuxen påverka lönen nämnvärt för tjänstemän födda i utlandet då medellönen är ungefär lika hög över hela mätskalan. Troligen är utbildning och yrkeserfarenhet från födelselandet mer avgörande för tjänstemännens löner än antalet år i Sverige.

Bilaga 1: Metod och dataunderlag

Rapporten syftar till att beskriva löner och löneutveckling för anställda efter klass och kön år 1913–2018.

Som dataunderlag används Statistiska centralbyrån (SCB) lönestrukturstatistik som redovisats i sin nuvarande form sedan år 1994.

Rapportens lönebegrepp är tid- och prestationslön (grundlön), helglön samt andra (fasta) löneförmåner. Lönebegreppet avses motsvara månadslön för heltidsarbete på dagtid.

Rörliga lönetillägg, som exempelvis för obekväm arbetstid, skiftgång eller övertid, ingår inte i rapportens lönebegrepp.

Skiftformstillägg inom tillverkningsindustrin är borträknat genom att timlön för arbete på enbart dagtid använts.

Lön för deltidsarbete är uppräknad till heltid.

I de avsnitt som gäller löner och löneutveckling år 1913–2018, används dock lönebegreppet *lön för arbetad tid*. Detta för att få ett så jämförbart lönebegrepp som möjligt över hela mätperioden. I lön för arbetad tid ingår rörliga tillägg vilket de alltså inte gör i rapportens första lönebegrepp. Övertidsersättning ingår dock inte i något av de två lönebegreppen.

För privatanställda arbetare redovisar SCB endast timlön. LO har beräknat månadslön genom att multiplicera timlönen med 167,5 vilket motsvarar det genomsnittliga antalet arbetade timmar som en heltidsanställd i genomsnitt arbetar per månad med hänsyn till helgdagar under en 28-årsperiod.

År 2014 genomfördes en rad metodförändringar i lönestrukturstatistiken. En ny yrkeskodning, SSK 2012, infördes och populationen utökades med åldersgruppen 65-66 år. Dessutom infördes en korrigering av kodningen för arbetare och tjänstemän i privat sektor. Det gäller främst anställda inom statligt ägda bolag (SJ, Posten, Systembolaget m.fl.), statliga verk samt privat vård och omsorg. Dessa har tidigare kodats som tjänstemän oavsett yrke men nu gör SCB fördelningen på arbetare och tjänstemän utifrån att *arbetare* är anställda med yrken som organiseras av något LO-förbund och *tjänstemän* är anställda med yrken som organiseras av något TCO- eller SACO-förbund.

Exakt hur många anställda som nu kodas som arbetare men tidigare som tjänstemän, redovisas inte av Statistiska centralbyrån men uppskattningsvis gäller det cirka 100 000 anställda i statligt ägda bolag och statliga verk plus cirka 60 000 anställda inom privat vård och omsorg.

Denna omfördelning av arbetare och tjänstemän påverkade medellönen främst för tjänstemän i privat sektor då de flesta av de arbetare som tidigare kodats som tjänstemän hade lägre lön än genomsnittet för "riktiga" tjänstemän. Medellönen för tjänstemän i privat sektor ökade därmed uppskattningsvis med cirka 1 500 kronor när arbetare tagits bort. För samtliga tjänstemän ökade medellönen med cirka 1 000 kronor.

Medellönen för arbetare påverkades inte lika mycket. Uppskattningsvis ökade den med cirka 200 kronor för såväl arbetare i privat sektor som för samtliga arbetare.

Bilaga 2: Månadslön* för anställda efter klass, kön och sektor år 2018

* Exklusive rörliga tillägg

Sektor	Kön	Arbetare		Tjänstemän		Samtliga	
		Antal	Månadslön	Antal	Månadslön	Antal	Månadslön
Samtliga sektorer	Män	1 166 900	28 500	993 400	44 700	2 184 500	35 900
	Kvinnor	929 000	25 000	1 185 600	37 000	2 131 900	31 700
	Totalt	2 096 400	27 000	2 179 200	40 500	4 316 400	33 900
Privat sektor	Män	1 048 300	28 900	769 600	46 200	1 817 900	36 200
	Kvinnor	551 500	25 300	619 200	38 400	1 170 700	32 200
	Totalt	1 599 900	27 800	1 389 000	42 700	2 988 900	34 700
A Jordbruk, skogsbruk och fiske	Män	18 300	26 400	3 000	42 300	21 300	28 700
	Kvinnor	6 600	24 000	1 900	34 300	8 500	26 300
	Totalt	25 000	25 900	4 900	39 200	29 900	28 100
B Gruvor och mineralutvinningsindustri	Män	4 800	31 600	1 700	46 900	6 500	35 600
	Kvinnor	900	39 700	1 700	36 500
	Totalt	5 500	31 700	2 600	44 400	8 100	35 800
C Tillverkningsindustri	Män	241 600	29 200	135 100	47 800	376 700	35 800
	Kvinnor	54 500	27 000	61 700	41 400	116 200	34 700
	Totalt	296 100	28 800	196 800	45 700	492 900	35 500
D+E Energi och miljö	Män	15 800	31 100	16 100	46 200	31 900	38 700
	Kvinnor	1 500	29 600	9 100	39 900	10 600	38 400
	Totalt	17 300	31 000	25 200	43 900	42 500	38 700
F Byggindustri	Män	210 900	32 300	53 500	47 400	264 400	35 300
	Kvinnor	7 700	27 100	21 100	39 500	28 800	36 200
	Totalt	218 600	32 100	74 600	45 100	293 200	35 400
G Handel och serviceverkstäder	Män	164 200	28 300	106 900	46 100	271 100	35 300
	Kvinnor	160 600	25 300	83 300	38 300	243 900	29 700
	Totalt	324 800	27 000	190 200	42 700	515 000	32 800
46 Partihandel	Män	49 800	28 900	78 800	47 800	128 600	40 500
	Kvinnor	14 700	26 100	52 000	41 100	66 700	37 800
	Totalt	64 600	28 300	130 800	45 100	195 400	39 500
47 Detaljhandel	Män	73 900	27 700	12 500	41 700	86 400	29 700
	Kvinnor	143 100	25 100	23 900	33 800	167 000	26 400
	Totalt	217 000	26 100	36 400	36 600	253 400	27 600
H Transport och magasinering	Män	135 700	27 900	18 600	47 300	154 300	30 200
	Kvinnor	25 900	27 600	17 700	34 600	43 600	30 400
	Totalt	161 600	27 800	36 300	41 200	197 900	30 300
I Hotell och restauranger	Män	65 000	25 300	7 600	35 700	72 600	26 400
	Kvinnor	67 100	23 800	15 600	30 800	82 700	25 100
	Totalt	132 100	24 600	23 200	32 400	155 300	25 800
J Information och kommunikation	Män	2 800	28 100	130 300	46 800	133 100	46 400
	Kvinnor	1 300	26 400	52 100	42 000	53 400	41 600
	Totalt	4 100	27 700	182 500	45 400	186 600	45 000
K Finans- och försäkringsverksamhet	Män	41 300	60 100	41 300	60 100
	Kvinnor	42 700	44 300	42 700	44 300
	Totalt	84 000	52 000	84 000	52 000
L Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	Män	18 700	28 900	18 700	48 500	37 400	38 700
	Kvinnor	6 500	25 600	20 800	38 900	27 300	35 700
	Totalt	25 200	28 100	39 500	43 300	64 700	37 400
M Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	Män	9 400	30 500	126 000	46 600	135 400	45 500
	Kvinnor	3 400	26 700	97 200	40 400	100 600	39 900
	Totalt	12 800	29 800	223 100	43 900	235 900	43 100
N Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster mfl	Män	97 100	26 300	37 700	37 800	134 800	29 500
	Kvinnor	58 200	24 100	46 800	34 800	105 000	28 900
	Totalt	155 300	25 500	84 600	36 200	239 900	29 300
P Utbildningsväsendet	Män	5 400	24 400	23 100	34 800	28 500	32 800
	Kvinnor	24 700	23 900	44 600	32 700	69 300	29 600
	Totalt	30 200	24 000	67 700	33 400	97 900	30 500
Q Vård och omsorg, socialtjänst	Män	36 000	..	17 900	42 200	53 900	31 000
	Kvinnor	101 200	..	54 800	37 700	156 000	29 800
	Totalt	137 200	..	72 700	38 800	209 900	30 100
R+S+T+U Kultur, nöje och fritid mfl	Män	22 600	25 500	32 100	37 100	54 700	32 300
	Kvinnor	31 500	24 400	48 900	33 900	80 400	30 200
	Totalt	54 100	24 900	81 100	35 200	135 200	31 100
Summa Privat tjänsteproduktion (G- U)	Män	556 900	27 300	560 200	45 700	1 117 100	36 500
	Kvinnor	480 400	25 000	524 500	38 000	1 004 900	31 800
	Totalt	1 037 400	26 300	1 084 900	42 000	2 122 300	34 300
Offentlig sektor	Män	114 100	24 900	223 700	39 500	362 000	34 500
	Kvinnor	376 300	24 600	566 300	35 500	959 900	31 200
	Totalt	490 900	24 600	790 200	36 700	1 321 900	32 100
Statlig sektor	Män	8 900	27 800	82 900	40 800	113 700	38 600
	Kvinnor	5 300	25 500	107 700	37 300	123 700	36 500
	Totalt	14 200	27 000	191 000	38 900	237 400	37 500
Kommunal sektor	Män	92 000	24 600	99 700	35 300	193 700	30 100
	Kvinnor	324 300	24 500	312 900	34 300	642 700	29 300
	Totalt	416 900	24 500	412 700	34 500	836 400	29 500
Landstingskommunal sektor	Män	13 200	24 800	41 200	47 300	54 600	41 800
	Kvinnor	46 600	25 300	145 700	36 800	193 500	34 000
	Totalt	59 800	25 200	186 500	39 100	248 100	35 700

.. Uppgift ej tillgänglig eller skattningen för osäker för att redovisa

Rapporten beställs från LO-distribution:
lo@strombergdistribution.se
Telefax: 026-24 90 26

September 2019
ISBN 978-91-566-3421-5
www.lo.se

OMSLAGSFOTO: Lars Forsstedt